

WSTĘP

Podobnie jak w latach ubiegłych Biblioteka udostępniała swoje zbiory w obu czytelnich: w Poznaniu, w Pałacu Działyńskich oraz w Zamku w Kórniku. Dział Elektronicznych Tekstów Humanistycznych oraz Pracownia Fotograficzna przygotowywały kopie, mikrofilmy, skanowania i fotografie materiałów wskazanych przez indywidualnych czytelników, współpracujące z nami inne placówki biblioteczne lub przez własne działy merytoryczne.

Informacje i zestawienia tabelaryczne zawarte w niniejszym sprawozdaniu dają obraz wszystkiego, co zostało w minionym roku wykonane w zakresie gromadzenia i opracowywania nowych zakupów i darowizn, a także zasobu rękopisów i starych druków, grafik i fotografii oraz konserwacji zarówno piśmiennictwa, jak i muzealiów.

W 2009 r. zakończono w Bibliotece Kórnickiej realizację dwóch projektów badawczych:

1. własnego finansowanego przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego - *Polonia Major – Fontes*, realizowanego pod kierunkiem mgr Jolanty Mazurek rozpoczętego w czerwcu 2008 r.
2. międzynarodowego finansowanego ze środków unijnych: *CACAO – Cross-language Acces to Catalogues and on – line libraries* – projekt zrealizowany przez zespół mgr Jolanty Mazurek.

Pozyskano nowy projekt badawczy finansowany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego:

Poetyka Kroniki Galla Anonima na tle ówczesnego piśmiennictwa łacińskiego – (kierownik T. Jasiński, 36 miesięcy).

W 2009 r. udało się pozyskać od Fundacji Zakłady Kórnickie 600 tys. złotych oraz 300 tys. złotych od Starostwa Powiatowego Poznańskiego. Ze zgromadzonych środków przeprowadzono remont przyczółka mostu od strony Przedzamcza. Prace budowlane ukończono 31 grudnia 2009 r., z tym że kilka drobnych prac ukończonych zostało w 2010 r. po ustąpieniu mrozów.

W 2009 r. adaptowano opustoszały budynek (tzw. „Rolnik”) na magazyn biblioteczny dla czasopism; niezbędne prace remontowe sfinansowano z własnych środków, bez jakiegokolwiek wsparcia budżetowego PAN.

Uruchomiono też monitoring głównego magazynu bibliotecznego i Zamku Kórnickiego, co znacznie poprawiło bezpieczeństwo zbiorów bibliecznych i muzealnych. Monitoring Zamku został sfinansowany w połowie przez Bibliotekę Kórnicką i Gminę Kórnik.

W listopadzie 2009 r. dyrektor Biblioteki Kórnickiej PAN poprosił inspektorów Powiatowego Inspektoratu Budowlanego o ocenę stanu technicznego budynków mieszkalnych przy Placu Niepodległości nr 50 i 47. Ostatecznie Inspektorat Budowlany wydał decyzję zobowiązującą Bibliotekę Kórnicką do wykwaterowania mieszkańców kamieniczki przy Placu Niepodległości nr 50 i zamontowania dodatkowych zabezpieczeń w kamieniczce przy Placu Niepodległości nr 47.

I. SPRAWY ORGANIZACYJNE

1. Statut Biblioteki

Obowiązujący aktualnie statut nadany został Decyzją nr 76 Prezesa Polskiej Akademii Nauk z dnia 29 grudnia 2006 r. Określono w nim wyraźnie zadania będące przedmiotem działalności podstawowej oraz te, które mają charakter bardziej ogólny. Pośród wymienionych form i dróg realizacji wszystkich rodzajów działalności bibliotecznej znalazł się oficjalny zapis o działaniu wewnątrz instytucji Gospodarstwa Pomocniczego „Zamek w Kórniku”, utworzonego decyzją dyrektora Biblioteki Kórnickiej PAN z 27 grudnia 1999 r.

Długo oczekiwanym uzupełnieniem statutu było przekazanie Bibliotece Kórnickiej w zarządzanie szeregu nieruchomości użytkowanych przez nią w Kórniku i w Poznaniu, wymienionych w załączniku do Decyzji nr 53 Prezesa PAN z dnia 28 maja 2009 r. Mocą tego dokumentu Biblioteka stała się formalnym administratorem i zarządcą określonego majątku nieruchomego Polskiej Akademii Nauk, zobowiązanym do podejmowania w imieniu właściciela decyzji i dokonywania czynności mających na celu właściwe gospodarowanie ekonomiczno-finansowe, bezpieczne użytkowanie i eksploataowanie oraz podejmowanie uzasadnionego inwestowania na tych nieruchomościach.

2. Kolegium

Podtrzymana została zasada comiesięcznych spotkań kolegium kierowniczego Biblioteki. Omawiane były sprawy bieżące, związane z gromadzeniem, opracowywaniem, magazynowaniem, digitalizacją i udostępniania zbiorów. Poruszano kwestie dotyczące m.in.: konserwacji dokumentów piśmienniczych i muzealiów, działalności wydawniczej i promocyjnej, planowanych i przeprowadzanych robót rewitalizacyjnych w obiektach użytkowanych przez Bibliotekę, prac organizacyjnych wiążących się z konkursami grantowymi oraz spraw bytowych pracowników.

3. Rada Naukowa Biblioteki

15 kwietnia odbyło się posiedzenie Rady Naukowej z porządkiem obrad, który obejmował sprawozdanie dyrektora Biblioteki Kórnickiej z jej funkcjonowania w okresie od 30 września 2008 r. do 15 kwietnia r. 2009 oraz dyskusję nad strategią rozwoju Biblioteki.

Posiedzenie otworzył przewodniczący Rady prof. dr hab. Henryk Olszewski, wspominając zmarłego w dniu 11 stycznia 2009 r. prof. dr. hab. Ryszarda Marciniaka,

członka Rady Naukowej Biblioteki Kórnickiej, wieloletniego, niezwykle zasłużonego jej pracownika, długoletniego dyrektora Biblioteki Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk.

Profesor Tomasz Jasiński dyrektor Biblioteki Kórnickiej przedstawił jej działalność w okresie od 30 września 2008 do 15 kwietnia 2009 r. Szczególny nacisk położył na kwestię realizacji inwestycji i wszelkich prac o charakterze rewitalizacyjno-konserwatorskim zwracając uwagę, że Biblioteka od lat nie otrzymuje ze strony Polskiej Akademii Nauk żadnej pomocy budżetowej umożliwiającej finansowanie robót inwestycyjnych i remontowych zabytkowego majątku nieruchomego Akademii. Szerzej omówił sprawę przygotowań do wyłączenia z ruchu i wyremontowania w ramach zgromadzonych środków kamiennego mostu nad fosą przy Zamku Kórnickim i schodów prowadzących z przedzamcza na ten most oraz przeprowadzenia kosztownych zabiegów konserwatorskich dotyczących dwóch kamienic przy Placu Niepodległości w Kórniku, oznaczonych numerami 47 i 50, których stan techniczny grozi katastrofą budowlaną. Naświetlił raz jeszcze kwestię nagłośnionej w mediach pomocy finansowej w wysokości 1 miliona złotych, pochodzącej z rezerwy celowej budżetu państwa i przeznaczonej na wykonanie części zamierzonych prac renowacyjnych przy moście kamiennym – pomocy, która tak naprawdę nigdy do Biblioteki nie dotarła. Wskazał na szereg dalszych, oczekujących na realizację zadań inwestycyjnych, m.in. na konieczną naprawę poszycia dachowego i stolarki okiennej w Pałacu Działyńskich; odnowienie elewacji ściany tylnej Pałacu oraz jego wewnętrznego patio; remont fosy około zamkowej w Kórniku, obiektu, który nie był czyszczony, umacniany i formowany od XIX wieku; na wymianę stolarki okiennej i poszycia dachowego w Zamku Kórnickim; rewitalizację jego murów zewnętrznych i likwidację przyczyn wzrastającego od szeregu lat zawilgocenia przyziemi zamkowych.

Profesor Jasiński zwrócił uwagę na fakt wieloletniego pomijania w rocznych budżetach Biblioteki jej potrzeb inwestycyjnych i braku przydzielania jakichkolwiek środków umożliwiających finansowanie robót o charakterze remontowo-konserwatorskim. Przytoczył jednocześnie przykłady bezpośrednich działań Biblioteki zmierzających do pozyskania zewnętrznej pomocy finansowej (Starostwo Powiatowe w Poznaniu, Fundacja Zakłady Kórnickie przy remoncie mostu kamiennego nad fosą oraz Miejski Konserwator Zabytków w Poznaniu, który jako zadanie własne z miejskich funduszy w latach 2007-2009 wykonał roboty renowacyjne przy elewacjach Pałacu Działyńskich i Domku Gotyckim na Starym Rynku w Poznaniu).

Następnie dyrektor Biblioteki Kórnickiej omówił stan realizacji projektów badawczych:

- a) *Polonia Maior Fontes* pod kierunkiem mgr Jolanty Mazurek;
- b) *Katalog rękopisów staropolskich Biblioteki Kórnickiej XVI-XVIII wieku* opracowywany pod kierunkiem mgr Magdaleny Marcinkowskiej;

- c) *Drukarstwo wielkopolskie XVI-XVIII wieku* – realizowany pierwotnie przez dr Wandę Karkucińską, następnie przez mgr Anetę Ostroróg;
- d) *Dziennik barona Tassila von Heydebranda z podróży dookoła świata* – przygotowywany przez mgr Marię Łuczak;
- e) *CACAO – Cross-language Acces to Catalogues and on – line libraries* – projekt realizowany przez zespół mgr Jolanty Mazurek, zadanie współfinansowane przez Unie Europejską;
- f) *Opis podróży i pobytu na Sachalinie 1886 – 1892 Lucjana Jurkiewicza* – opracowywany przez mgr Agnieszkę Królczyk.

W dalszej kolejności profesor Jasiński omówił dwa przygotowywane granty strategiczne: *Interaktywny system informacji naukowej i naukowo-technicznej oraz Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka 2.3 – Klio Wieloraka. Zasoby i aplikacje dla humanistyki ze szczególnym uwzględnieniem nauk historycznych*. Kończąc ten temat profesor Jasiński zwrócił uwagę, że pozyskanie grantów pozwoliło na znaczne odnowienie przestarzałej bazy komputerowej w Bibliotece.

Kontynuując swoje wystąpienie profesor przedstawił strategię rozwoju placówki w najbliższych 10-15 latach (zmiana statusu prawnego Biblioteki, zmiana dróg finansowania jej działalności, budowa nowego magazynu bibliotecznego).

W dyskusji nad sprawozdaniem udział wzięli:

- prof. W. Molik wyrażając uznanie dla wszystkich działań dyrektora Biblioteki;
- prof. J. Fogel podpisując się pod ideą budowy nowego magazynu bibliotecznego w miejscu, w którym lokalne władze chciałyby ulokować miejski parking;
- dr Z. Kalisz odnosząc się do projektów zagospodarowania terenu i nieruchomości użytkowanych obecnie przez dwie kórnickie placówki PAN: Bibliotekę i Zakład Doświadczalny;
- prof. P. Buchwald-Pelcowa w sprawie statusu Biblioteki oraz prób wykorzystania pomieszczeń w Pałacu Działyńskich jako siedziby nowego centrum konferencyjnego PAN w Poznaniu;
- dr M. Pelczar o znaczeniu, jakie dla Biblioteki Kórnickiej może mieć finansowa pomoc ze strony Fundacji Zakłady Kórnickie;
- prof. M. Kosman mówiąc o potrzebie budowy nowego magazynu bibliotecznego oraz pracy działów związanych z funkcjonowaniem muzeum zamkowego;
- dr J. Maćkowiak wskazując na konieczność budowania nowej strategii dla Biblioteki i szczególnego miejsca w ramach tej strategii dla muzeum zamkowego, z którym powszechnie Kórnik jest kojarzony;

- dr T. Naganowski zwracając uwagę na stan opracowania zbiorów muzealnych, także w wersji elektronicznej oraz konieczność przygotowania publikacji podkreślającej wagę i znaczenie Kórnik dla kultury narodowej;
- prof. A. Gąsiorowski włączając się w dyskusję nad nową strategią dla Biblioteki oraz wyrażając uznanie dla starań prof. T. Jasińskiego w kwestii zmiany statusu Biblioteki;
- prof. J. Wiesiołowski kontynuując temat strategii bibliotecznej oraz kwalifikacji pracowniczych zwłaszcza w zakresie opracowywania zbiorów specjalnych. Pytał również o plany wydawnicze dotyczące katalogów muzealiów, grafiki i kartografii wyrażając jednocześnie niepokój o dalszą edycję serii Acta Tomicianiana;
- prof. J. Fisiak uznając za zbyt małe zaangażowanie władz Oddziału Poznańskiego PAN w sferze popierania starań budżetowych dyrekcji Biblioteki;
- dr Z. Kalisz nawiązując do wypowiedzi poprzednika i uznając za konieczne doprowadzenie do spotkania z Prezesem PAN za pośrednictwem Oddziału w Poznaniu.

Podsumowując dyskusję prof. H. Olszewski podkreślił znaczenie przygotowania programu strategicznego dla Biblioteki Kórnickiej i przedłożenia go Prezesowi Akademii przy współudziale Poznańskiego Oddziału PAN.

W końcowej fazie posiedzenia głos zabrał prof. A. Gąsiorowski wskazując na potrzebę szczególnego upamiętnienia zasług zmarłego wieloletniego dyrektora Biblioteki, prof. J. Wiślockiego. Zaproponował, by jego imieniem nazwać nowy magazyn biblioteczny przy ul. Zamkowej 8 w Kórniku, jedyną wielką budowlę w kompleksie zamkowym od czasów Działyńskich. W dyskusji na ten temat udział wzięli: prof. H. Olszewski, doc. B. Wysocka, prof. J. Wiesiołowski, prof. T. Jasiński.

Ostatnią sprawą poruszaną podczas posiedzenia Rady Naukowej była kwestia ewentualnego zwrotu tzw. ciosów inowrocławskich, przywiezionych do Kórnik przez Tytusa Działyńskiego i do dziś znajdujących się w zbiorach muzealnych Biblioteki. Dyskutowano nad najnowszą propozycją rozwiązania problemu – przekazania oryginałów bazylice inowrocławskiej w wieczysty depozyt w zamian za sfinansowanie wykonania kopii dla Biblioteki Kórnickiej. W dyskusji na ten temat udział wzięli: prof. T. Jasiński, dr Z. Kalisz, prof. A. Gąsiorowski, dr J. Maćkowiak i prof. J. Fogel.

4.Kontrole

W maju odbyła się kontrola ze strony Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, której przedmiotem była rzetelność obliczania, potrącania i opłacania składek pracowniczych na ubezpieczenia społeczne oraz innych składek i wpłat do pobierania których zobowiązana jest Biblioteka, ustalanie uprawnień do świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia chorobowego i wypadkowego, wypłacanie tych świadczeń i dokonywanie rozliczeń z tego tytułu, a także prawidłowość i terminowość opracowywania wniosków o świadczenia emerytalne i rentowe. Kontrola potwierdziła prawidłowość prowadzenia prac we wszystkich wymienionych wyżej zakresach.

W pierwszym kwartale minionego roku przeprowadzone zostało badanie sprawozdania finansowego Gospodarstwa Pomocniczego *Zamek w Kórniku*, tj. bilansu sporządzonego na dzień 31 grudnia 2008 r., zamykającego się po stronie aktywów pasywów kwotą 301 553,89 zł., rachunku zysków i strat za rok obrotowy 2008 oraz zestawienia zmian w funduszu własnym na rok obrotowy 2008. Badanie zostało przeprowadzone zgodnie z postanowieniami rozdziału 7 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz.U. z roku 2002, nr 76, poz. 694).

W opinii firmy przeprowadzającej badanie: *Audyt i Rachunkowość UZR – CBR sp. z o.o.* z Poznania sprawozdanie finansowe Gospodarstwa Pomocniczego *Zamek w Kórniku* przedstawiło rzetelnie i jasno wszystkie informacje istotne dla oceny sytuacji finansowej i majątkowej badanej jednostki na dzień 31 grudnia 2008 r. oraz dla jej wyniku finansowego. Dokument został sporządzony zgodnie z przywołaną wyżej podstawą prawną (zasadami rachunkowości) oraz na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych.

5.Kadra Biblioteki

W minionym roku z zespołu pracowników etatowych Biblioteki odeszli:

- Ewelina Nowak, kierownik Działu Gromadzenia, w związku ze zmianą stanu cywilnego i wyjazdem na stałe poza granice kraju,
- Wojciech Szczepański, inspektor nadzoru budowlanego, w związku z upływem ważności terminowej umowy o pracę,
- Jan Król, kierownik Działu Magazynów, pracował na tym stanowisku do 31marca, odszedł na własną prośbę,
- dr Wanda Karkucińska, były wieloletni kierownik Działu Zbiorów Specjalnych, w związku z nabyciem uprawnień emerytalnych,
- Łukasz Grzesiak, informatyk, który pracował w Dziale Elektronicznych Tekstów Humanistycznych w niepełnym wymiarze czasu pracy jedynie kilka miesięcy, tj. od 2 kwietnia do 30 listopada.

Nowymi pracownikami Biblioteki Kórnickiej zostali:

- Tomasz Zuzek od 1 sierpnia na stanowisku kierownika Działu Gromadzenia,
- Marta Kociemba z dniem 13 lutego jako młodszy bibliotekarz w Dziale Opracowania Nowych Druków,
- Grzegorz Kubacki –od 8 kwietnia w Dziale Magazynów,
- Małgorzata Wawrzyniak z dniem 15 sierpnia jako pracownik Działu Zbiorów Specjalnych,
- Krzysztof Olczyk przyjęta do pracy jako samodzielny konserwator zbiorów Biblioteki z dniem 1 grudnia,
- Monika Zięta, od 15 maja w charakterze opiekuna ekspozycji muzealnej.

W okresie miesięcy letnich, tj. od maja do września, z uwagi na wzmożony ruch osób odwiedzających muzeum zamkowe do Działu Obsługi Ruchu Turystycznego przyjęto dodatkowo: Janinę Jańczyk, Janinę Fludrę oraz Danutę Libner.

Awanse zawodowe objęły:

- Marię Wróż – w styczniu na stanowisko starszego kustosza,
- Jolantę Mazurek – w sierpniu na stanowisko starszego kustosza,
- Agnieszka Królczyk, także w sierpniu na stanowisko kustosza,
- Urszulę Dudziak z początkiem sierpnia na stanowisko kierownika Działu Magazynów,
- Wojciecha Zagartowskiego – w sierpniu na stanowisko starszego dokumentalisty,
- Sławomirę Jabłońską – w maju na stanowisko magazyniera.

Mimo posiadanych uprawnień emerytalnych prace w Bibliotece kontynuowały następujące osoby: Maria Łuczak, Jan Łuczak, Maria Jańczyk, Wanda Pietrowicz, Henryka Szymaniak, Irena Kominek, Karolina Kośla, Wiesława Kuźma, Maria Pawłowska i Mieczysław Gubała.

Z rocznego urlopu bezpłatnego korzystała Monika Małecka, pracownik Działu Zbiorów Specjalnych oraz w krótszym wymiarze – czterech miesięcy – Monika Korkosz, młodszy dokumentalista w Dziale Elektronicznych Tekstów Humanistycznych.

Po urodzeniu drugiego dziecka na urlopie wychowawczym pozostawała Justyna Olszewska, kolejny urlop macierzyński rozpoczęła Aneta Ostroróg z Działu Zbiorów Specjalnych. Dnia 6 lipca, urlop macierzyński zakończyła dr Magdalena Biniaś-Szkopek, kierownik Działu Udostępniania.

II. OPRACOWANIA NAUKOWE. DZIAŁALNOŚĆ DYDAKTYCZNA

1. Prace naukowe, publikacje pracowników, nagrody naukowe i biblioteczne:

Publikacje:

Prof. dr hab. Tomasz Jasiński

- *Otto III. und Boleslaw der Tapfere – zwei unbekannte Aspekte des Treffens von Gnesen im Jahr 1000.* Ein Beitrag zur Geschichte der Deutsch-polnischen Beziehungen, Hessische Akademie der Forschung und Planung im Ländlichen Raum Jg. 2009, Kassel 2008 [druk: 2009], s. 94-110.
- *Dalsze rozważania o włoskim pochodzeniu Galla Anonima.* [w:] *Miasta, ludzie, instytucje, znaki.* księga jubileuszowa ofiarowana Profesor Bożenie Wyrozumskiej w 75. rocznicę urodzin, pod red. Zenona Piecha, Kraków 2008 [druk: 2009], s. 447-459.
- *Czy państwo polskie za Mieszka I było suwerenne,* [w:] *Studia nad dawną Polską,* Gniezno 2009, s. 9-18.

Dr Maria Hłyń

Artykuły:

- *Listy Marii Gniewoszków Harsdorfowej do Heleny Mycielskiej, cz. III. Listy od 1.01.1899 do 5.12.1900 r.* [w:] *Pamiętnik Biblioteki Kórnickiej* [dalej: PBK], z. 29, Kórnik 2009, s. 199-233.

Dr Magdalena Biniaś – Szkopek

- *Bolesław Kędzierzawy, książę Mazowsza i princeps.* Wydawnictwo Poznańskie, Poznań 2009.

Artykuły:

- *Jeszcze o monetach Bolesława Kędzierzawego,* [w:] *Almanach Historyczny* nr 10, (2008), s. 105-115, (ukazał się w roku 2009).
- *Działalność fundacyjna i donacyjna Bolesława Kędzierzawego,* [w:] *Edukacja dla bezpieczeństwa, przegląd naukowo-metodyczny,* nr 3, (2009), s.41-45.
- *Kiedy brat jest wrogiem, czyli jak walki synów Bolesława Krzywoustego wpłynęły na zmianę struktur elit władzy w państwie piastowskim,* [w:] *Bezpieczeństwo –*

świat – Europa – Polska. Od przeszłości ku przyszłości. Red. K. Dopierała. Z. Dziemianko, Poznań 2009, s. 44-53.

- *Stosunki polsko-pruskie za czasów Bolesława Kędzierzawego , czyli jak książę dbał o bezpieczeństwo granicy północno – wschodniej swojej tzw. granicy dziedzicznej*, [w:] *Bezpieczeństwo – świat – Europa – Polska. Od przeszłości ku przyszłości.* Red. K. Dopierała, Z. Dziemianko, Poznań 2009, s.14-24.
- *Testament Bolesława Krzywoustego w świetle źródeł średniowiecznych, czyli jak pracuje mediewista*, [w:] *Powtórka przed... III spotkania z historią dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych...* Red. J. Dobosz, D. Konieczka-Śliwińska, Poznań 2009, s. 104-106.

Dr Jacek Jaskulski

Artykuły:

- *Elity miasteczek Wielkopolskich na przykładzie piętnastowiecznej Wrześni*, [w:] *Wielkopolska-Polska-Czechy. Studia z dziejów średniowiecza ofiarowane Profesorowi Bronisławowi Nowackiemu*, red. Zbyszko Górczak, Jacek Jaskulski, Instytut Historii UAM, Poznań 2009, s. 287-295.

Dr Łukasz Jastrząb

- *Lista strat Powstania Wielkopolskiego od 27.12.1918 r. do 8.03.1920 r.*, Seria: *Monografie Politechniki Koszalińskiej* nr 157, Wydawnictwo Uczelniane Politechniki Koszalińskiej, Koszalin 2009 [jako współautor z Wiesławem Olszewskim].
- *Lista strat Powstania Wielkopolskiego od 27 grudnia 1918 r. do 8 marca 1920 r.* Ze słowem wstępnym Lecha Kaczyńskiego Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, wyd. II zmienione i uzupełnione. Seria: *Monografie Politechniki Koszalińskiej* nr 157, Wydawnictwo Uczelniane Politechniki Koszalińskiej, Koszalin 2009 [jako współautor z Wiesławem Olszewskim].

Artykuły:

- W. Olszewski, Ł. Jastrząb, *Lista strat. Polegli i zmarli wskutek odniesionych obrażeń w Powstaniu Wielkopolskim*, [w:] *Zwycięzcy. Tom II. Bohaterowie Powstania Wielkopolskiego. Najnowsza lista strat*, Polskapresse sp. z o. o. Oddział Prasa Poznańska, Poznań 2009, s. 49-117, dodatek do *Polska. Głos Wielkopolski* nr 295(20016), z dnia 17.12.2009 r.
- *Jak powstała nowa lista strat*, [w:] *Polska. Głos Wielkopolski* nr 24(19746), z dnia 29.01.2009 r., s. 16.
- *Jak zginął Ratajczak?*, [w:] *Polska. Głos Wielkopolski* nr 59(19799), z dnia 11.03.2009 r., s. 15.

- *Nowości o rewolucji węgierskiej 1956 r. na polskim rynku wydawniczym*, [w:] *Przegląd Historyczny* 2009, t. 100, z. 1., s. 163-166 [recenzja: M. Horváth, 1956 – rozstrzelana rewolucja. Walka zbrojna Węgrów z interwencją sowiecką, przetłumaczył Marcin Sowa, Wydawnictwo Arkadiusz Wingert Międzyzdroje oraz Przedsięwzięcie Galicja Kraków, 2006; V. Sebestyén, *Dwanaście dni. Rewolucja węgierska 1956*, przetłumaczył Maciej Antosiewicz, Wydawnictwo Magnum, Warszawa 2006; oraz Ch. Gati *Stracone złudzenia. Moskwa, Waszyngton i Budapeszt wobec powstania węgierskiego 1956 roku*, tłumaczenie Anna i Jacek Maziarscy, Polski Instytut Spraw Międzynarodowych, Warszawa 2006].
- *Powstanie styczniowe na Ziemi Łódzkiej. Nieznane wspomnienia Franciszka Łukomskiego*, [w:] *Kronika Miasta Łodzi* 2009, nr 1(45), s. 93-100 [Biblioteka Kórnicka PAN, sygn. BK 2679].
- *Powstańcy Wielkopolscy 1918/1919 polegli, zmarli z ran i chorób związani z powiatem międzychodzkiem (w granicach z 2008 r.)*, [w:] *Sierakowskie Zeszyty Historyczne* 2009, nr 3, s. 63-71.
- *Spis obywateli niemieckich straconych w latach 1942-1944 na podstawie wyroków sądów niemieckich*, [w:] *Przegląd Zachodni* 2009, nr 2(331), s. 250-255.
- *Straty ludności polskiej w Poznaniu we wrześniu 1939 roku*, [w:] *Przegląd Zachodni* 2009, nr 2(331), s. 217-249.
- [Recenzja:] W. Olszewski, *Cmentarze na stokach poznańskiej Cytadeli*, Wydawnictwo Naukowe UAM, Poznań 2009, [w:] *Przegląd Zachodni* 2009, nr 2(331), s. 270-274.
- [Recenzja:] P. Sasanka, *Czerwiec 1976. Geneza, przebieg, konsekwencje*, Seria: „Monografie” t. 25, Instytut Pamięci Narodowej - Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Warszawa 2006 [w:] *Kwartalnik Historyczny* 2009, nr 1, s. 186-190.
- Wisłocki J., *„Mój” czerwiec 1956 roku*. Opracował Łukasz Jastrząb, [w:] PBK z. 29, Kórnik 2009, s. 45-51.
- *Zapomniani bohaterowie*, [w:] *Polska. Głos Wielkopolski* nr 45(19766), z dnia 23.02.2009 r., s. 15.

Jolanta Mazurek

- *Drogi czytelniku, jak korzystasz z biblioteki cyfrowej? Próba odpowiedzi* [w:] *Biuletyn EBIB [on-line]*. 2009, nr 105 [dostęp 5 czerwca 2009]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.ebib.info/2009/105/a.php?mazurek>
- *Czytelnik, użytkownik, klient, odbiorca w bibliotece cyfrowej czyli... KTO?*. Referat wygłoszony na Konferencji "Polskie Biblioteki Cyfrowe 2009. Poznań 9.12.2009r. [Materiały w druku].
- *Biblioteki Cyfrowe – odpowiedź bibliotek na potrzeby współczesnego rynku*. [w:] *e-Fakty [on-line]*. Grudzień, 2009. [dostęp 18 grudnia 2009]. Dostępny w World Wide Web: http://www.e-Fakty.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=5437&Itemid=67

Nagrody:

Prof. Tomasz Jasiński za publikację rozprawy *O pochodzeniu Galla Anonima* otrzymał nagrodę Prezesa Rady Ministrów za wybitne osiągnięcie naukowe.

Mgr Jolanta Mazurek otrzymała nagrodę otrzymała Nagrodę Główną im. Andrzeja Wojtkowskiego dla bibliotekarzy województwa wielkopolskiego przyznaną za „wybitne zasługi w zawodzie bibliotekarskim”.

2.Działalność dydaktyczna

Dyrektor Biblioteki Kórnickiej profesor dr hab. Tomasz Jasiński prowadził na Uniwersytecie Adama Mickiewicza, na kierunku *historia* następujące zajęcia: seminarium magisterskie dla studentów IV i V roku oraz przegląd źródeł historycznych dla II roku specjalności ogólnohistorycznej, archiwistycznej i kultury politycznej.

Staraniem dr Magdaleny Biniś-Szkopek kierownika Działu Udostępniania Zbiorów w czytelni Pałacu Działyńskich kontynuowano współpracę z wykładowcami Instytutu Historii Wydziału Historycznego UAM oraz Wydziału Filologii Polskiej i Klasycznej UAM w Poznaniu, polegającą na prowadzeniu zajęć tematycznych dla studentów tych kierunków. Przeprowadzono zajęcia edukacyjne z tematów: „Twórcy Biblioteki Kórnickiej”, „Oferta edukacyjna BK”, „Wydawnictwa źródłowe dostępne w księgozbiorze podręcznym Pałacu Działyńskich”, „Wiedza pozaźródłowa w warsztacie historyka”, „Warsztat pracy historyka (słowniki, bibliografie, czasopisma historyczne)”, „Historia słowników języka polskiego”. W roku akademickim 2009/2010 odbyły się 34 godziny zajęć dla 528 osób.

Dr Magdalena Biniaś-Szkopek podjęła także współpracę z poznańskim oddziałem Polskiego Towarzystwa Historycznego w ramach projektu „Klasy akademickie”. Projekt zakładał prowadzenie zajęć dydaktycznych dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych spoza Poznania. W roku szkolnym 2009/2010 w Pałacu Działyńskich odbyły się do tej pory dwa tego typu spotkania i współpraca będzie kontynuowana. Równolegle odbywały się wykłady dla szkół średnich z terenu Poznania oraz w niewielkim stopniu także dla klas gimnazjalnych i podstawowych.

Kolejnym elementem działań dydaktycznych było podjęcie współpracy z poznańskim oddziałem Polskiego Towarzystwa Historycznego w ramach projektu „Powtórka przed...” organizowanego dla uczniów szkół maturalnych w Instytucie Historii UAM. Projekt zakładał m.in. szerzenie wiedzy o Bibliotece Kórnickiej. Warsztaty tematyczne z zakresu wiedzy o średniowieczu poprowadziła dr Magdalena Biniaś-Szkopek.

III. DZIAŁALNOŚĆ BIBLIOTECZNA

1. Gromadzenie

W dziale kierowanym do końca sierpnia przez mgr Ewelinę Nowak, a po jej odejściu przez mgr. Tomasza Zuzka pracowały trzy osoby.

A. Statystyka

W roku 2009 na gromadzenie zbiorów Biblioteka dysponowała następującymi środkami:

	2008	2009
Z budżetu:	70 000,00	40 000,00
Z dotacji:		
Fundusz DOT	30 000,00	40 000,00
Fundacja Zakłady Kórnickie	35 000,00	0,00
Razem:	135 000,00	80 000, 00

Zbiory biblioteczne według źródła nabycia zwiększyły się następująco:

	2008		2009	
	Liczba wol./jedm. inw./ szt.	Wartość w zł.	Liczba wol./jedm. inw./ szt.	Wartość w zł.
Zakupy	2 558	137 007,39*	2 219	146 799,63
Wymiana	663	13 947	544	13 963
Dary	4 650	96 257	2 659	57 957
Wytwory własne	23	638	45	167
Razem:	7 894	247 849,39	5 467	218 884,63

*W tym policzono także mikrofilmy, płyty CD i fotografie użytkowe wykonane w Pracowni Fotograficznej BK.

Zakupy	Ilość	Wartość w zł
Nowe druki	1 393 wol.	51 536,52
Czasopisma	328 wol.	8 672,97
Stare druki	13 wol.	18 470,91
Rękopisy	58 szt.	1 200,00
Biblioteka szachowa	1 wol.	488,54
Kartografia	8 wol.	7 405,00
Mikrofilmy*	227 szt.	46 683,60
Fotografia użytkowa*	150 szt.	4 263,50
CD ROM*	35 szt.	8 078,59
Razem:	2 213 wol. / szt.	146 799,63

*Wykonane w Pracowni Fotograficznej BK i w Dziale Elektronicznych Tekstów Humanistycznych BK w Poznaniu

Wymiana	Ilość	Wartość w zł
Nowe druki	262	9 285
Czasopisma	281	4 668
DŹS – druki ulotne	1	10
Razem:	544	13 963

Dary	Ilość	Wartość w zł
Nowe druki	992	29 068
Czasopisma	491	5 366
Rękopisy	408	4 980
Stare druki	2	10 650
DŹS – pocztówki	6	47
DŹS – druki ulotne	87	693
Mikrofilmy	1	50
Ekzlibrisy	233	753
Kartografia	8	220
Fotografia historyczna	340	3 565
Fotokopie	14	55
Muzykalia	23	590
CD ROM	14	560
Ksero	1	10
Biblioteka szachowa	39	1 350
Razem:	2 659	57 957

Wytwory własne BK	Ilość	Wartość w zł
Nowe druki	2	30
DŹS – druki ulotne	43	137
Razem:	45	167

B. Dział Gromadzenia Zbiorów w opracowaniu szczegółowym:

a) KUPNO

Zdecydowaną większość zakupów nowości w 2009 dokonano za pośrednictwem hurtowni Ogólnopolskiego Systemu Dystrybucji Wydawnictw AZYMUT Sp. z o.o., która dzięki współpracy z wieloma wydawcami oferowała najbardziej konkurencyjne ceny w kraju.

Książki nie znajdujące się w ofercie hurtowni OSDW *Azymut* zakupione zostały w większości w wydawnictwach ze względu na najniższe ceny, z reguły specjalnie zarezerwowane dla bibliotek oraz możliwość uzupełnienia zbiorów o publikacje wydane przed kilku lub kilkunastu laty.

Biblioteka regularnie kupowała książki także w księgarni państwa Juszcaków z Łodzi, oferujących przede wszystkim publikacje wydawnictw z terenu Polski centralnej i wschodniej. Część tych wydawnictw nie jest dostępna w innych hurtowniach.

Od września 2009 r. Biblioteka zrezygnowała ze współpracy z księgarnią *Kapitałka* z racji likwidacji placówki poznańskiej, w której Biblioteka miała wynegocjowane zniżki.

W 2009 r. stare druki i XIX-wieczne nowe druki uzupełniające zbiory, kupowane były na aukcjach antykwarycznych; w sumie Biblioteka uczestniczyła w 12 aukcjach w Warszawie, Krakowie i Bydgoszczy.

W minionym roku Biblioteka korzystała głównie z możliwości oferowanych przez internet: otwarto wirtualne konta w sklepach internetowych wydawnictw polskich i zagranicznych oraz w księgarniach, korzystano z aukcji internetowych m.in. *Allegro* w celu zakupu przede wszystkim książek uzupełniających zbiory, a obecnie całkowicie niedostępnych na rynku.

W listopadzie 2009 r. nawiązano współpracę z przedsiębiorstwem pana Roberta Kisiele z Wrocławia, dzięki której Biblioteka, począwszy od grudnia, regularnie otrzymuje oferty sprzedaży anglojęzycznych książek historyczno-naukowych.

b) PRENUMERATA

W minionym roku kontynuowano zakup gazet codziennych dla czytelników w Zamku Kórnickim i czytelników w Pałacu Działyńskich w Poznaniu. Od momentu zaprzestania działalności przez przedsiębiorstwo kolportażowe „Prasa do domu” (od sierpnia 2009 r.) dzienniki, tygodniki oraz kilka tytułów miesięczników nabywane są za pośrednictwem spółki „Ruch”. Czasopisma zagraniczne nadal dostarczane były za pośrednictwem Domu Handlowego Nauki Sp. z o.o. w Warszawie. Miesięczniki zamawiano również bezpośrednio u wydawcy. Kilka brakujących numerów czasopism, głównie periodyków ukazujących się nieregularnie, zakupiono w hurtowniach *Azymut* oraz w księgarni A. Juszcaka z Łodzi.

c) WYMIANA

Biblioteka nadal prowadziła wymianę książek z innymi bibliotekami. Przygotowano 6 spisów dubletów książek i czasopism oraz 1 spis dubletów - ubytki, które zostały rozesłane do 40 instytucji. Przyjęto i przejrano 20 spisów dubletów z innych bibliotek. Przygotowano i wysyłano ponad 1000 książek-dubletów do nowo powstałej Biblioteki Uniwersytetu Wołyńskiego na Ukrainie. Kontynuowano

sprawdzanie książek przekazanych Bibliotece przez nieistniejący już Zakład Badań Narodowościowych, które od kilku lat zalegają w magazynach.

d) DARY

Do zbiorów bibliotecznych wprowadzonych zostało 2659 darów, głównie od wydawnictw w ramach umowy na wykorzystanie w publikacji reprodukcji obiektów ze zbiorów Biblioteki Kórnickiej, a także od autorów i instytucji. Najliczniejsze dary ofiarowali:

- Joanna i Jan Kulmowie ze Stargardu Szczecińskiego – kolekcja 395 listów Kazimierza Iłłakowiczówny do Joanny Kulmowej z lat 1957-1982,
- Janusz Margowski z Poznania – 132 książki,
- prof. Krystyna Cegieł-Pawetek – 110 książek,
- dyrektora Biblioteki Kórnickiej prof. Tomasz Jasiński – 91 książek,
- Katarzyna Łakomiec z Poznania – 76 książek,
- Antonina Gaczyk z Zaniemyśla – 29 książek,
- dr Łukasza Jastrzęb, pracownik Biblioteki – 24 książki.

e) KOMISJA NABYTEKÓW

Z trzech posiedzeń Komisji, które miały miejsce w 2009 r., na dwóch rozpatrywano oferty dotyczące sprzedaży 5 historycznych map, oferowanych przez Radomira Reszke z Wrocławia. Mapy przedstawiały Polskę i Wielkopolskę z Kórnikiem. Uzupełniają one kolekcję kartografii Biblioteki Kórnickiej. Łączna cena zakupu to 7 300 zł:

- *Li Palatinati di Posnania, Gniesno, Brzesc, Kalisz e Inowrocław*, wyd. A. Zatta, z 1781 r.
- *Charte von Sud- Preussen*, z 1798 r.
- *Neue Verkehrskarte der Provinz Posen*, litografia wielobarw., wyd. F. Ebbecke, z ok. 1900 r.
- *Reichsgau Vartheland*, offset litograficzny dwubarwny, wyd. Reichsamt für Landesaufnahme, z 1941 r. ,
- *Prussia*, miedzioryt kolorowany (akwaforta), wyd. R. Wilkinson, z 1814 r.

Trzecie spotkanie Komisji poświęcono w sprawie zakupu 3 nowych druków od pani Katarzyny Pelczyńskiej z Kórnik, która zaofiarowała książki z XIX i początku XX wieku uzupełniające serie w zbiorach Biblioteki.

2.Opracowanie nowych druków i czasopism

W pięcioosobowym dziale pod kierownictwem starszego kustosa mgr Anny Gryglas-Ratajczak w zakresie prac merytorycznych wykonano:

A. Katalogowanie

		dziel	wol.	tomów
Nowe druki	druki zwarte	2 399	2 364	2 378
	wydawnictwa seryjne	1 798	180	180
Czasopisma		57	69	101
Dopisywanie części wydaw. tomowych do katalogu druków		95	142	138
Wydawnictwa multimedialne		120	120	120
OGÓŁEM		2 790	2 875	2 917
w 2008 r.		2 444	2 522	2 759

B. Inwentaryzacja

		dziel	wol.	tomów
Druki zwarte	wpis do inwentarza	2 362	2 383	2 374
	dopis do inwentarza	62	81	76
	Razem:	2 424	2 464	2 450
Czasopisma	wpis do inwentarza	93	69	101
	dopis do inwentarza	1 344	1 346	3 453
	Razem:	1 437	1 415	3 554 (676 jedn. mag.)
Wydawnictwa multimedialne	–	53	53	53
OGÓŁEM	–	3 914	3 932	6 057
w 2008 r.		3 455	7 011	6 641

Na przestrzeni roku w Dziale Opracowania Nowych Druków i Czasopism katalogowaniu i dopisywaniu części wydawnictw tomowych do katalogu druków poddanych zostało 2875 woluminów nowych druków, czasopism i wydawnictw multimedialnych (2790 dzieł). Inwentaryzacja objęła 2464 woluminy (2424 dzieł) druków zwartych i 1415 woluminów czasopism oraz 53 woluminy wydawnictw multimedialnych. Ponadto:

- kontynuowano tworzenie i archiwizowanie komputerowych baz zbiorów XIX-XXI wieku w tym: bazy nowych druków, która osiągnęła 33005 dokumentów (w roku

2008 – 30137) oraz bazy czasopism, która na końcu roku zawierała 7815 sygnatur (w 2008 r. – 7849; zmniejszona liczba wynika z wybrakowania dubletów czasopism);

- trwała współpraca z Biblioteką Narodową w zakresie prowadzenia katalogów centralnych – zaktualizowano dane o czasopismach zagranicznych nabytych przez Bibliotekę w 2009 r. Sporządzono 29 opisów nowych tytułów i sprawdzono wykaz dotychczasowych dla Centralnego Katalogu Czasopism Zagranicznych;
- do katalogu czytelni w Poznaniu przekazano 2467 kart dotyczących druków zwartych i czasopism; dla katalogu kórnickiego wydrukowano i dopisano 2273 karty;
- do księgozbioru podręcznego czytelni Pałacu Działyńskich przekazano 32 tytuły druków zwartych (w 48 wol.);
- na karty sprawozdań rocznych dotyczących opracowania i wyceny czasopism naniesiono 2869 wpisów;
- administrowano bazy komputerowe;
- poddano korekcie opisy katalogowe książek (2752 woluminy) oraz nowych tytułów czasopism (83 tytuły);
- włączano karty do katalogu nowych druków i inwentarza czasopism oraz prowadzono melioracje katalogów;
- wobec zmian w numeracji podserii wprowadzonych przez niektóre wydawnictwa uczelniane, a także z uwagi na konieczność racjonalnego wykorzystania powierzchni magazynowej zapoczątkowano obszerną meliorację czasopism w zakresie sygnatury Cz3358 „Acta Universitatis Wratislaviensis”. Wydzielono 36 tytułów serii i nadano im nowe sygnatury, wypisano nowe karty inwentarzowe i przeprowadzono meliorację w komputerowej bazie danych;
- do księgozbioru podręcznego Pracowni Nowych Druków wprowadzono 7 wol. nowych tytułów;
- przygotowano dublujące się tytuły czasopism do ubytkowania.

Pracownicy Działu systematycznie uczestniczyli w skontrum całości zbiorów Biblioteki.

Wykonano 23 kwerendy pisemne dotyczących zbiorów BK oraz udzielono 131 informacji ustnych (miejscowych i telefonicznych), w części o charakterze tematycznych zestawień bibliograficznych.

3.Zbiory specjalne

W ośmioosobowym zespole kierowanym przez mgr Magdalenę Marcinkowską wykonano między innymi niżej wymienione prace.

Rozpisane zostały sygnatury : BK 771, BK 772, BK 773, BK 775, BK 777, BK 779, BK 780 oraz BK 789. Dokonano także opracowania inwentarzowego sygnatur BK 5041 – BK 5201. Kontynuowano prace nad opracowaniem zeszytu I rękopisów, poddając rozpisaniu 43 jednostki inwentarzowe, a melioracji i zredagowaniu - 317 dokumentów. W zeszycie 2 rozpisanych i zindeksowanych zostało 15 jednostek inwentarzowych. W zeszycie 5 inwentarza rękopisów opracowano listy Kazimierzy Iłakowiczówny do Joanny Kulmowej (dwa poszyty) oraz rozpisano 44 jedn. inwentarzowe. W zeszycie 8 inwentarza opracowanych zostało 8 jednostek inwentarzowych.

W zakresie prac nad starymi drukami przeprowadzona została inwentaryzacja i opracowanie w katalogu komputerowym 15 dokumentów.

Procesowi inwentaryzacji i opracowania w katalogu komputerowym poddano 7 dokumentów kartograficznych.

Do inwentarza i katalogu komputerowego dopisano 351 jednostek inwentarzowych mikrofilmów.

W księgozbiorze podręcznym Pracowni Rękopisów opracowano 20 nabytków.

Działania merytoryczne biblioteki szachowej:

- katalogowanie i inwentaryzacja nabytków szachowych: 152 j. inw.;
- opieka merytoryczna nad prof. Vlastimilem Fialą z Ołomuńca oraz p. Egbertem Meissenburgiem z Niemiec podczas ich wizyt w Kórniku;
- korespondencję z wiedeńskim wydawnictwem *Refordis*, a także z uczestnikami konferencji szachowej oraz rozmowy w sprawie pozyskiwanie nowych zbiorów szachowych i odpowiedzi na kwerendy;
- przygotowanie wystawy poświęconej Tassilo von Heydebrandowi na prośbę Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Osieckiej;
- przygotowanie do publikacji referatów z II Międzynarodowej Konferencji Szachowej oraz wytypowanie z kolekcji szachowej rękopisów i druków w związku z projektem „Interdyscyplinarny system interaktywnej informacji naukowej i naukowo-technicznej”.

Pracownicy Działu Zbiorów Specjalnych brali udział w niżej wymienionych sesjach, warsztatach i konferencjach naukowych:

- warsztaty polskiej grupy CERN w Bibliotece Uniwersyteckiej w Warszawie (14-15.01) - Aneta Ostroróg i Magdalena Marcinkowska;

- spotkanie z p. Dominiką Sypniewską z Instytutu Książki i Czytelnictwa Biblioteki Narodowej, które odbyło się w gmachu Biblioteki Uniwersyteckiej w Poznaniu (27.01) z udziałem Anety Ostroróg i Magdaleny Marcinkowskiej. Następnego dnia p. Dominika Sypniewska złożyła wizytę w Bibliotece Kórnickiej, podczas której została oprowadzona po pracowniach, magazynach i muzeum,
- IV Forum Młodych Bibliotekarzy w Krakowie (4-6.11) – udział Magdaleny Marcinkowskiej i Małgorzaty Wawrzyniak;
- spotkanie dotyczące pozyskiwania funduszy unijnych przygotowane przez Bibliotekę Uniwersytecką w Poznaniu – udział Magdaleny Marcinkowskiej.

Pracownicy działu udzielali ponadto odpowiedzi na kwerendy (w sumie 79), przygotowali i zaprezentowali 14 lekcji bibliotecznych o różnorodnej tematyce, zgodnie z życzeniami i zainteresowaniami gości bibliotecznych. Przygotowali także materiały dotyczące Jadwigi Zamoyskiej i szkoły Domowej Pracy Kobiet dla lokalnego ośrodka telewizyjnego w Poznaniu.

W zakresie działalności ekspozycyjnej pracownicy działu przygotowali stałą wystawę makiet w holu pierwszego piętra Zamku.

Z początkiem sezonu turystycznego, w okresie od 1 do 31 maja, wspólnie z Działem Muzealnym przygotowano cykl wystaw pt. „Ze skarbca Biblioteki Kórnickiej”, podczas których zaprezentowano najcenniejsze rękopisy i dokumenty ze zbiorów Biblioteki, m.in. autografy Mickiewicza, Słowackiego, Napoleona, Kościuszki oraz kodeksy średniowieczne i iluminowane modlitewniki. Przygotowano też wystawę z okazji dwusetnej rocznicy urodzin Juliusza Słowackiego, pt. „Juliusz Słowacki – geniusz poezji 1809-1849”. Udostępniono ją zwiedzającym od 24.09.2009.

Na podstawie zarządzenia Dyrektora Biblioteki Kórnickiej powołana została Komisja do Spraw Konserwacji, której zadaniem jest typowanie zbiorów specjalnych przeznaczonych do konserwacji i oprawy, zarówno w pracowni introligatorskiej BK PAN, jak i w pracowniach konserwatorskich poza instytucją. Przygotowano wysyłkę kolejnej partii rękopisów do Zakładu Konserwacji w Toruniu oraz wytypowano obiekty do prac konserwatorskich przewidzianych w 2010 r.

Pracownicy działu zorganizowali i wzięli udział w warsztatach konserwatorskich pn. „Czynniki niszczące zbiory i metody prawidłowego ich przechowywania”, prowadzonych przez dr hab. Elżbietę Jabłońską, Małgorzatę Pronobis-Gajdzis i Joannę Karbowską-Berent z Zakładu Konserwacji Papieru i Skóry Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu (4-6.02).

Na przestrzeni roku kontynuowane były prace nad trzema projektami badawczymi:

- *Dziennik barona von Heydebranda z podróży dookoła świata* (kierownik: mgr Maria Łuczak;
- *Katalog rękopisów staropolskich Biblioteki Kórnickiej XVI-XVIII wieku* (na podstawie aneksu z 15 września 2009 r. do umowy o realizację projektu badawczego, nowym kierownikiem projektu został dr Jacek Jaskulski);
- *Drukarnstwo wielkopolskie XVI-XVIII wieku* (na podstawie aneksu do umowy z 15 września 2009 r., nowym kierownikiem projektu została mgr Magdalena Marcinkowska).

4.Archiwum

Archiwum bibliotecznym kieruje mgr Katarzyna Woźniak. Najistotniejsze działania:

- dokonanie korekty indeksu geograficznego w bazie Archiwum (dot. sygn. AB 1-302 z „Katalogu Archiwum Bibliotecznego Biblioteki Kórnickiej z czasów Zygmunta Celichowskiego 1869-1923”);
- przyjęcie do archiwum przechowywanej dotąd w Dziale Muzealnym dokumentacji konserwatorskiej dotyczącej muzealiów za lata 1949-2007. Materiały zostały opatrzone sygnaturą archiwalną oraz zarejestrowane w bazie Archiwum. Razem 218 sygnatur;
- przyjęcie do archiwum na podstawie spisów zdawczo-odbiorczych teczek z: Działu Gromadzenia, z Sekretariatu, z Działu Udostępniania Zbiorów, z siedziby Biblioteki w Pałacu Działyńskich;
- nadzorowanie układu akt bieżących – zgodnie z wykazem akt Biblioteki Kórnickiej.

W minionym roku w Archiwum Biblioteki Kórnickiej odbyło praktykę 2 studentów UAM w Poznaniu. Praktykanci zapoznali się z działalnością Biblioteki, z rodzajem wytwarzanej dokumentacji oraz sposobem jej archiwizowania. W ramach praktyk uporządkowali i sfolowali materiały dotyczące działalności Biblioteki Kórnickiej z lat 1971-1975. Materiały te otrzymały skrócone opisy inwentarzowe. Do bazy Archiwum praktykanci wprowadzili również inwentarzowe opisy 218 sygnatur dokumentacji konserwatorskiej muzealiów.

5.Udostępnianie

Kierownikiem trzyosobowego Działu Udostępniania Zbiorów, obsługującego dwie czytelnie: w Pałacu Działyńskich na Starym Rynku w Poznaniu oraz czytelnię i wypożyczalnię w Zamku Kórnickim, jest dr Magdalena Biniaś-Szkopek.

W placówce kórnickiej zarejestrowanych zostało 1392 odwiedzin. Ponadto umożliwiono zapoznanie się ze zbiorami w postaci wystaw bibliotecznych i prelekcji 1576 osobom. Z zasobu podręcznego czytelnia w Zamku udostępniono 283 woluminy. Dla czytelników indywidualnych z magazynu udostępniono: 409 nowych druków, 437 czasopism i 1582 pozycje zbiorów specjalnych. W ramach wypożyczeń międzybibliotecznych wysłano m.in. 6 woluminów nowych druków i 206 szpul mikrofilmów. Sprowadzono do Kórnika 58 woluminów nowych druków i 23 szpule mikrofilmów.

Do księgozbioru podręcznego wprowadzono 9 woluminów. Przeprowadzono 154 kwerendy, przygotowano 16 wystawek połączonych z prelekcjami dla około 250 odbiorców.

W czytelni Pałacu Działyńskich zarejestrowano 2181 odwiedzin czytelników, wystawiono 162 nowe karty czytelnika. W postaci wykładów i prelekcji udostępniono zbiory biblioteczne 1077 osobom. Z magazynu kórnickiego sprowadzono 2813 woluminów nowych druków, czasopism i mikrofilmów, natomiast z zasobu podręcznego czytelnia pałacowej udostępnionych zostało 2978 woluminów.

Do księgozbioru podręcznego wprowadzonych zostało 37 woluminów. Przeprowadzono 59 kwerend.

Rezultaty pracy obu czytelni ilustrują poniższe zestawienia tabelaryczne.

Czytelnia i wypożyczalnia w Zamku w Kórniku

Obsługa czytelników: Jan Łuczak

L.p.	Treść zadania	Ilość
1.	Czytelnicy: -liczba zarejestrowanych odwiedzin: -udostępnianie zbiorów w postaci wystaw bibliotecznych, prelekcji RAZEM:	1392 os. 1576 os. 2968 os.
2.	Liczba wystawionych kart czytelników:	66 kart
3.	Udostępnianie: -ilość pozycji udostępnionych w czytelni z magazynu (w tym nowe druki, czasopisma, zbiory specjalne) -ilość pozycji udostępnionych z zasobu podręcznego czytelni w Zamku	2475 wol. 283 wol.
4.	Prowadzenie wypożyczalni. Czytelnikom indywidualnym wypożyczono na rewersy	881 wol.
5.	W ramach Wypożyczalni Międzybibliotecznej: sprawdzono rewersy: a) wysłano nowe druki mikrofilmów inne (w tym druki szachowe, fotografie) b) sprowadzono: nowe druki mikrofilmów	128 6 wol. 206 szp. 36 wol. 58 wol. 23 szp.
6.	Do księgozbioru podręcznego wprowadzono	9 wol.
7.	Zlecenia przekazane do Pracowni Foto w Kórniku i pracowni cyfrowej DETH w Poznaniu -zamówienia indywidualne -zamówienia zbiorowe	73 50
8.	Kwerendy	88 telefonicznych, 66 pisemnych
9.	Prowadzenie korespondencji, wysyłanie zamówień i monitów	
10.	Inne: -sporządzanie sprawozdań kwartalnych, -szkolenie praktykanta, -pomoc w przygotowaniu wystawy bibliotecznej „Juliusz Słowacki – geniusz poezji”, -wystawki, prelekcje	16 dla około 250 osób

Czytelnia w Pałacu Działyńskich w Poznaniu

Obsługa czytelników:

- Magdalena Biniś-Szkopek (zwolnienie lekarskie oraz urlop macierzyński 02.01.2009.-31.07.2009), zastępstwo w tym czasie pełniła Aleksandra Losik
- Kinga Padurska

L.p.	Treść zadania	Ilość
1.	Czytelnicy:	
	- liczba zarejestrowanych odwiedzin: - udostępnianie zbiorów i informacji w postaci wykładów RAZEM:	2181 os. 1077 os. 3258 os.
2.	Liczba wystawionych nowych kart czytelników:	162 karty
3.	Z Biblioteki w Kórniku sprowadzono ogółem nowych druków, czasopism i mikrofilmów	2813 wol.
4.	Udostępnianie: -ilość pozycji udostępnionych w czytelni z magazynu i pracowni -ilość pozycji udostępnionych z zasobu podręcznego czytelni w Pałacu	2813 wol. 2978 wol.
5.	Do księgozbioru podręcznego wprowadzono:	37 wol.
6.	Prace związane z katalogiem: -kontynuacja prac związanych z przepisaniem katalogu podręcznego czytelni w Pałacu Działyńskich do programu Open Office -włączanie kart do katalogu kartkowego w Pałacu -wprowadzone melioracje do katalogu kartkowego w Pałacu	3085 kart 24
7.	Wykonane kwerendy pisemne (głównie dla studentów i maturzystów)	76
8.	Wypożyczalnia Międzybiblioteczna - sprawdzonych rewersów	264
9.	Inne: -przeprowadzono skontrum księgozbioru podręcznego czytelni Pałacu Działyńskich (Kinga Padurska, Aleksandra Losik); skontrum nie wykazało żadnych braków; -Kinga Padurska i Aleksandra Losik zostały zaangażowane do udziału w zorganizowanej przez Bibliotekę Kórnicką w okresie wakacyjnym promocji instytucji; -zorganizowano akcję „Uwolnij książkę”, polegającą na wymianie książek między czytelnikami; akcja cieszy się sporym zainteresowaniem, do tej pory przewinęło się już w niej ok. 150 woluminów.	

6.Pracownia Fotograficzna

Dwuosobowy dział kierowany przez technologa Zdzisława Nowakowskiego wykonał prace zestawione poniżej.

Fotografia analogowa:

- mikrofilm negatywowy83 229 kl.

Fotografia cyfrowa:

- reprodukcje tekstu z zapisem na CD2 421 szt.
- reprodukcje z oryginałów barwnych i półtonowych211 szt.
- reprodukcje, zbiory specjalne2 563 szt.
- zdjęcia techniczne62 szt.
- zdjęcia reportażowe173 szt.
- zdjęcia obiektów muzealnych13 szt.
- kopie zdigitalizowanej publikacji3 468 szt.
- skanowanie9 szt.
- zdjęcia krajobrazowe20 szt.
- zdjęcia architektury wewnątrz43 szt.
- zdjęcia architektury zewnętrznej24 szt.
- dokumentacja fotograficzna remontu mostu42 szt.

Inne prace:

-przygotowanie zdjęć do tematu: „Zamek w Kórniku-Pomnik Historii”,
-przygotowanie zdjęć do folderu o Pałacu Działyńskich,
-wykonanie okolicznościowego folderu,
-obróbka chemiczna (wywoływanie) mikrofilmów,
-montaż i kontrola techniczna,
-obróbka zdjęć w programach Photoshop,
-retusz cyfrowy,
-czyszczenie i konserwacja urządzeń wywołujących,
-czynności związane z zleceniami obróbki barwnej i cyfrowej w laboratorium.

7. Magazyny, introligatoria

W roku 2009 kadra Działu Magazynów uległa zmianie. Z końcem marca z instytucji odszedł wieloletni kierownik działu Jan Król. Jego miejsce zajęła Urszula Dudziak, dotychczasowy pracownik działu, a ponadto zatrudniono dwóch nowych pracowników: Sławomirę Jabłońską i Grzegorza Kubackiego.

I. Prace magazynowe

W roku 2009 pracownicy działu dostarczyli do :	NOWE DRUKI	CZASOPISMA	ZBIORY SPECJALNE	ZBIORY PODRĘCZNE	RAZEM
czytelnia w Zamku	409	437	1582	47	2475
pracownicy bibliotecznych	1989	1060	2472	33	5554
czytelnia w Pałacu Działyńskich	1512	725	178	398/WM9	2813
wypożyczania na zewnątrz	865	16	brak	brak	881
Razem	4775	2238	4200	487/WM9	11723

Ponadto w ramach prac magazynowych wykonano:

Wynoszenie i włączanie na miejsce	Pieczątowanie dzieł	Wybijanie sygnatur, oklejenie	Włączanie zakładek	Robienie obwolut	Wycyfrowanie zakładek	Pakowanie paczek
ilość	ilość	ilość	ilość	ilość	ilość	godzin
16 227	5 858	6 671	10 390	1 410	114 000	24,5

Prace porządkowe objęły między innymi:

- porządkowanie magazynu nakładów,
- przemieszczenie dubletów nowych druków do pracowni,
- przemieszczanie dubletów czasopism do wolnego magazynu,
- przyjęcie darów do magazynu książek,
- układanie zbioru Ossolineum,
- przygotowywanie książek do opraw.

Na rzecz innych działów wykonano: perforowanie kart, odbiory książek z księgarni *Kapitałka*, pakowanie wydawnictw własnych do wysyłki, pakowanie i wysyłkę dubletów oraz transport bibliotecznego sprzętu internetowego do naprawy.

II. Pracownia introligatorska

W roku 2009 pracownia introligatorska była obsługiwana przez mistrza introligatora Piotra Jaskułę. Od dnia 1 grudnia stanowisko konserwatora zbiorów specjalnych objęła mgr Krystyna Olczyk.

W minionym roku wykonano następujące prace konserwatorsko-introligatorskie:

1. Zbiory specjalne:

- a) stare druki:
 - konserwacja oprawa 3 wol.
 - naprawa 2 wol.
- b) rękopisy - naprawa 1 wol.
- c) mapy - naprawa 5 wol.
- d) nuty - konserwacja-oprawa 1 wol.

2. Oprawa i naprawa nowych druków:

- a) nowe druki:
 - konserwacja-oprawa 83 wol.
 - naprawa 28 wol.
- b) broszury - oprawa 43 wol.
- c) czasopisma:
 - naprawa-oprawa 12 wol.
 - naprawa 2 wol.

3. Inne prace związane były z naklejanie napisów na wystawy, przycinaniem zaproszeń, oprawą i szyciem nowych ksiąg inwentarzowych, oprawą ksiąg akcesyjnych, broszurowaniem sprawozdań bibliotecznych, naprawą inwentarzy, wykonywaniem teczek ozdobnych i pudeł do dyplomów oraz cięciu i przygotowaniu papieru bezkwasowego dla zbiorów specjalnych.

Poza pracownią introligatorską wykonano oprawę 304 wol. książek i czasopism oraz 1500 teczek dla zbioru rękopisów.

Środkiem transportu bibliotecznego pozostawał samochód osobowy marki Dacia LOGAN obsługiwany przez pracowników Działu Magazynów.

IV. BIBLIOTEKA CYFROWA

W Dziale Elektronicznych Tekstów Humanistycznych kierowanym przez starszego kustosa, mgr Jolantę Mazurek praca skupiała się wokół zastępujących zadań:

- kontynuacja projektu „Wielkopolska Biblioteka Cyfrowa”,
- realizacja projektu „Polonia Maior Fontes”,
- realizacja zadań projektu „Cacao” oraz
- inne prace, do których zostali oddelegowani pracownicy działu.

W związku z faktem zakupu i uruchomienia macierzy dyskowych wraz z dyskami oraz wdrożenia oprogramowania Document Express, charakter pracy wewnątrz działu uległ zmianie. Proces archiwizacji treści cyfrowych został zdecydowanie uproszczony. Zrezygnowano z archiwizacji na nośnikach dvd – pliki jednorazowo wysyłane automatycznie były przetwarzane na potrzeby WBC oraz archiwizowane na dyskach. Sukcesywnie na dyski transferowane były również dane archiwalne zgromadzone dotychczas na nośnikach cd oraz dvd.

Skanowanie

W 2009 roku liczba skanów wykonanych na skanerach płaskich była zdecydowanie wyższa niż w latach poprzednich. Zeskanowano 662 woluminy, co stanowi: 218 144 skany.

Dla porównania: w roku 2008 zeskanowano 688 woluminów, tj. 140 534 skanów, zaś w roku 2007 - 495 woluminy, tj. 95 443 skany.

Prace techniczne

Na potrzeby publikacji treści na witrynie WBC, niezbędne są prace techniczne związane z odpowiednim przygotowaniem plików graficznych.

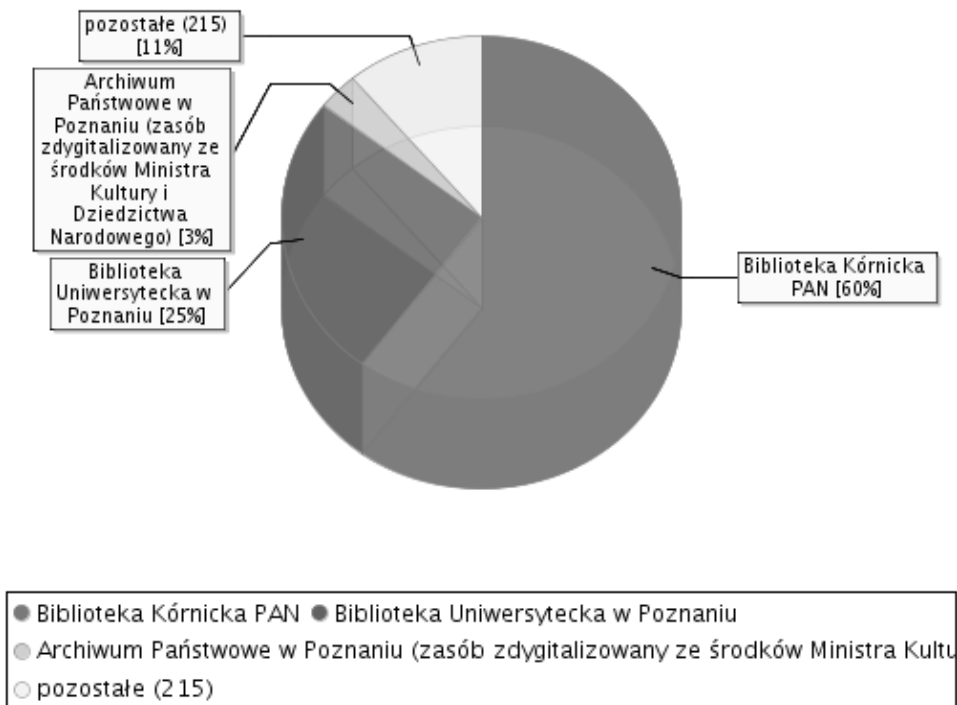
Prace redaktorskie

Do końca 2009 r. cała WBC udostępniła Czytelnikom ponad 95 000 publikacji. Całość publikacji udostępnianych we wszystkich bibliotekach cyfrowych poprzez portal Federacja Bibliotek Cyfrowych to ponad 320 000, w tym: z WBC pochodzi 29% wszystkich publikacji dostarczanych przez polskie biblioteki cyfrowe.

Ogólnie w 2009 r. ze zbiorów BK PAN udostępniono 12947 publikacji, co stanowi 60% zasobów WBC i 15% zasobów w kraju.

Ilościowy udział tych zbiorów przedstawia się następująco:

- zbiory specjalne – 537,
- druki dziewiętnastowieczne – 237,
- gazety i czasopisma XIX w. – 12 173.

Archiwizacja treści cyfrowych

W roku 2009 tak jak wspomniano wyżej, uległ zmianie proces archiwizacji treści. W starym systemie archiwizacja przeprowadzana była do końca czerwca 2009 r. Na ten cel wykorzystano 200 nośników DVD, na których dokonano archiwizacji zgodnie z poniższym wyszczególnieniem:

- zbiory specjalne: WBC-0057 – WBC-0058 – Ł. Borowiak,
- zbiory XIX w.: WBC-N-187 do WBC-N-255 – M. Wróż,
- *Kurier Poznański*, lata: 1894, 1900, 1901, 1903-1905, 1933, 1937 – W. Zagartowski,
- *Kłosa*, lata: 1867, 1870-1881- A. Fludra.

Począwszy od III kwartału 2009 r. dotychczas zarchiwizowane treści są sukcesywnie przesyłane na dyski. Do końca 2009 r. dokonano retro archiwizacji następujących materiałów archiwalnych:

III kwartał 2009	KP roczniki:1872, 1873, 1876, 1886, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891 1-6, 1892, 1913 7-12	W. Zagartowski
	Dziennik Poznański roczniki:1929, 1937, 1938, 1939 I-IX	W. Zagartowski
	Kłosa roczniki: 1867, 1870, 1871, 1872, 1873, 1874, 1875, 1876, 1877, 1878, 1879, 1880, 1881	W. Zagartowski
	Bluszcz (1930)	W. Zagartowski
	Archiwizacja danych na nośnikach: WBC-N-0001 - WBC-0062	J. Mazurek
IV kwartał 2009	Dziennik Poznański roczniki:1907, 1908, 1909, 1910, 1911, 1912, 1916, 1922	W. Zagartowski
	Dziennik Poznański roczniki: 1890, 1891, 1892, 1893, 1894, 1895, 1896, 1897, 1898, 1899, 1900, 1902, 1903, 1904, 1905, 1906	W. Zagartowski
	Dziennik Poznański roczniki: 1879, 1880, 1883, 1884, 1885, 1886, 1887, 1888, 1889	W. Zagartowski
	Archiwizacja danych na nośnikach: WBC-N-0063 - WBC-0070	J. Mazurek

Realizacja zamówień czytelników.

W związku z awarią skanera do mikrofilmów (lipiec 2009 r.), od III kwartału 2009 r. zaniechano realizacji zamówień zewnętrznych na skanowanie materiałów zmikrofilmowanych. Do momentu awarii skanera zrealizowano 29 zamówień na łączną kwotę 2 669, 20 PLN.

I kwartał 2009	Ilość zamówień	Ilość skanów	Kwota w pln
	17	1127	1 595,70 zł
II kwartał 2009	Ilość zamówień	Ilość skanów	Kwota w pln
	12	2681	1 073,50 zł
Razem	29	3808	2 669,20 zł

Udział pracowników działu w projektach naukowych

a) *POLONIA MAIOR - FONTES* – W. Zagartowski, J. Mazurek

Projekt miał na celu opracowanie elektronicznej wersji wybranych, rękopiśmiennych źródeł do dziejów Wielkopolski XIII – XVIII w. oraz udostępnienie ich na stronach Wielkopolskiej Biblioteki Cyfrowej.

Zdigitalizowane źródła obejmują najstarsze wizytacje archidiakonu gnieźnieńskiego i kaliskiego z XVII-XVIII w., kopiariusze dokumentów wpisane do akt konsystorza gnieźnieńskiego z XV i XVI w., lustracje królewskich województw kaliskiego i poznańskiego z 1765 i 1789r., dokumenty z XIII-XV w. oraz kopie wybranych materiałów do dziejów miast, zamków, rzemiosła, plany kartograficzne, widoki i zdjęcia zabytków.

Wyniki prac podjętych w projekcie (zakończony 15 grudnia 2009 r.) dostępne są pod adresem: (<http://www.wbc.poznan.pl/publication/76602>). W lutym 2010 r. zostanie sporządzony i wysłany do Ministerstwa raport finansowy i merytoryczny z prac wykonanych w ramach projektu.

b) CACAO – “Cross-language Access to Catalogues And On-line libraries” – J. Mazurek, Ł. Grzesiak

Celem projektu CACAO (zakończony w grudniu 2009 r.) było dostarczenie odpowiedniej infrastruktury umożliwiającej zainteresowanym wyszukiwanie treści w różnych językach na podstawie zapytania wydanego we własnym języku.

Koordynatorem projektu było Centrum Badawcze Xerox, a w realizację jego zaangażowani byli partnerzy z: Francji (Cité des Sciences et de l'Industrie (CSI), Niemiec (Goettingen State and University Library), Włoch (Free University of Bozen-Bolzano (FUB); CELI - Language & Information Technology; Gonetwork) , Węgier (Hungarian Academy of Science - Research Institute for Linguistics (HAS-RIL; National Széchényi Library (NSL) i Polski (Biblioteka Kórnicka PAN).

W wyniku prac projektowych powstał wspólny punkt dostępowy do katalogów wszystkich bibliotek biorących udział w projekcie: <http://demo.celi.it:8095/cacaoUI/> oraz trzy portale tematyczne: *matematyczny*: <http://mathematics.cross-library.com/mathematics-portal/>, *geograficzny*: <http://geography.cross-library.com/> oraz *historii Europy*: <http://history-of-europe.cross-library.com/>, mające na celu prezentację prac wykonanych w projekcie oraz przykład zastosowań narzędzi powstałych w czasie jego trwania.

Głównymi zdaniami Biblioteki Kórnickiej w tym projekcie było stworzenie narzędzi umożliwiających agregowanie rekordów MARC z katalogu MAK BK. Ponadto Biblioteka była liderem w jednym z 8 pakietów zadaniowych, w którym wraz z innymi partnerami, badała satysfakcję użytkowników z rozwiązań wypracowanych w projekcie.

W związku z zaistniałą potrzebą (odejście z pracy Eweliny Nowak, zatrudnionej dotychczas przy realizacji projektu) od kwietnia do listopada 2009 r. do prac przy projekcie CACAO zatrudniony został Łukasz Grzesiak.

Prace projektowe zakończone zostały w terminie. 28 stycznia 2010 r. nastąpiła merytoryczna oraz finansowa ocena realizacji projektu.

V. DZIAŁALNOŚĆ MUZEALNA

1.Dział Muzealny. Prace merytoryczne

A.Inwentaryzacja zbiorów, skontra oraz wprowadzanie opisów inwentarzowych do bazy komputerowej.

a)Muzeum Kórnickie

Odnotowano w księdze inwentarzowej muzealiów oraz w bazie komputerowej 5 obiektów (sygn.: MK 6355 – MK 6359). Do bazy komputerowej, służącej zarazem za kartotekę topograficzną muzealiów i rejestr wypożyczeń, wprowadzono opisy 1752 poz. inwentarza muzealnego. Przepisano, w postaci bazy komputerowej inwentarz użytkowy zamku kórnickiego sprzed 1939 r. (1028 pozycji). Przepisano (dokument programu Ms Word) inwentarze Muzeum Kórnickiego sporządzone przez Zofię z Zamoyskich Grocholską w 1924 r.

b)Monety

Odnotowano w księdze inwentarzowej 160 monet (sygn.: M 498 – M 657). Założono komputerową bazę danych, do której wprowadzono opisy 115 pozycji inwentarza monet.

c)Banknoty

Odnotowano w księdze inwentarzowej 2 banknoty (sygn.: B 2 428 ; B 2 429).

d)Grafika i rysunki

Zinwentaryzowano 3 j. inw = 18 szt. rysunków (sygn.: AO 1401 – A 1403). Wprowadzono do bazy komputerowej opisy inwentarzowe rysunków formatu BO (228 rekordów). Wprowadzono do bazy komputerowej 23 opisy płyt graficznych, sporządzone na podstawie inwentarza i kartoteki A. Chyczewskiej.

e)Fotografie historyczne i użytkowe

Odnotowano w księdze inwentarzowej 73 j. inw. = 225 szt. fotografii (sygn.: fot 9081 – fot 9153). Zinwentaryzowano w bazie komputerowej 316 j. inw. = 511 szt. fotografii użytkowych tj. fotografii obiektów muzealnych oraz fotokopii zbiorów graficznych (sygn.: Muz 9437 – MK 9752). Wprowadzono do bazy komputerowej 377 opisów inwentarzowych fotografii użytkowych.

f)Dokumenty życia społecznego

Uporządkowano i wstępnie opracowano w bazie komputerowej 77 folderów turystycznych. Wstępnie opracowano druki II obiegu – 821 szt. (odezw, programów, rezolucji, druków wyborczych, druków o tematyce ekologicznej) w bazie komputerowej.

W minionym roku w dwuosobowym dziale kierowanym przez mgr. Mikołaja Potockiego praktykę odbyli: Nina Jakubowska studentka Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu (w wymiarze 160 godzin) oraz Joanna Sobiegraj i Adam Fludra z Działu Elektronicznych Tekstów Humanistycznych.

B.Informacja o zbiorach.

Przeprowadzono 54 kwerendy lub udzielono odpowiedzi na zapytania dotyczące zbiorów muzealnych lub graficznych. Przygotowano wystawkę poświęconą Żydom kórnickim z okazji VI Dni Kultury Żydowskiej i Izraelskiej w Wielkopolsce w Kórnickim Ośrodku Kultury (kwerenda, wykonanie fotokopii, przygotowanie wystawki). Współpracowano z regionalnym ośrodkiem TVP przy publikacji „Kalendarium Powstania Wielkopolskiego”.

C.Opracowanie zbiorów muzealnych i graficznych.

Pani Aleksandra Massiel, studentka Instytutu Geologii UAM, przeprowadziła, w ramach pracy magisterskiej, identyfikację i porządkowanie minerałów z kolekcji przywiezionej przez Władysława Zamoyskiego z podróży do Australii w l. 1879-1881. Pani Nina Jakubowska wykonała opisy katalogowe rysunków formatu „AO” (sygnatury: AO 588-1071). Opracowanych zostało 306 fotografii historycznych w bazie komputerowej.

D.Zabezpieczenie i konserwacja obiektów muzealnych.

- Odebrano po konserwacji u pp. T. Kozioł i M. Pedy tarcze herbowe ze stropu Jadalni: nr 53 (*Ogończyk*), nr 54 (*Ciołek*), nr 55 (*Dołęga*), (*Starykoń*).
- Odebrano po konserwacji obraz *Wjazd kardynała Jerzego Radziwiłła do Rzymu* (MK 3362) u pp. A.A. Lewandowskich (oddany do konserwacji w 2005 r.).
- Zabezpieczono przeciwko szkodnikom tkaniny w gablotach w zakątku pamiątek rodzinnych w Sali Mauretańskiej oraz w komodzie (sygn.: MK 4023) w Buduaru.
- P. Krystyna Olczyk rozpoczęła systematyczny przegląd obiektów stanowiących wyposażenie pomieszczeń zamkowych (Pokój Burgrabiego, Pracownia Działu Muzealnego, Magazyn Grafiki) pod względem stanu zachowania. Kompletnie zestawienie przedmiotów pozwoli na wytypowanie obiektów, które najpilniej wymagają zabiegów konserwatorskich.
- Oddano do konserwacji 7 obiektów (sygn.: MK 1111, MK 1421, MK 1422, MK 1423, MK 1424, MK 3385, CO X 204). Uporządkowano i przepakowano wszystkie ryciny formatu A w nowe obwoluty z papieru z rezerwą alkaliczną oraz nowe teczki.

- Wszystkie rysunki formatu AO i DO zostały uporządkowane i przepakowane w nowe obwoluty z papieru z rezerwą alkaliczną oraz w nowe pudła i teczki.
- Fotografie formatu I (do sygnatury I 2210) przepakowano w obwoluty z papieru bawełnianego.
- Fotografie formatu III przepakowano w obwoluty z papieru z rezerwą alkaliczną i w nowe pudła.

E. Magazyny muzealne i graficzne.

Zinventaryzowano klucze do gablot i mebli zabytkowych, uzupełniono brakujące etykiety. Uporządkowano zawartość szafy MK 4008 oraz MK 5788; przepakowano obiekty w pudła z tekturki z rezerwą alkaliczną, uaktualniono kartotekę topograficzną. Uporządkowano wszystkie plany architektoniczne wg czterech formatów, przepakowano w obwoluty z papieru z rezerwą alkaliczną i w nowe teczki.

F. Ekspozycja.

Przygotowano podpisy polsko-angielskie pod obiekty stanowiące wyposażenie hallu na pierwszym piętrze zamku oraz projekty podpisów pod obiekty stanowiące wyposażenie Sali Mauretańskiej, a także nowych opisów ekspozycji w: Pokoju Władysława Zamoyskiego, Sieni, Korytarzu na parterze zamku, Pokoju Jadwigi Zamoyskiej, Salonie, Saloniku oraz w Czarnej Sali. Powstał wstępny projekt nowej ekspozycji w zakątku pamiątek rodzinnych w Sali Mauretańskiej. Zgromadzono dane do nowej wersji drzewa genealogicznego Działyńskich i Zamoyskich.

G. Wypożyczenia obiektów na wystawy krajowe i zagraniczne.

- Odebrano 5 fotografii (sygn.: fot 429, 430, 872, 969/2, 1047) i cykl 44 grafik (sygn.: C 2046-2089) po wystawie "Droga do Watykanu" w Pałacu Krzysztofory w Krakowie (11.10.2008 - 1.03.2009).
- Odebrano 4 rysunki (sygn.: DO 80 ; DO 81 ; DO 82 ; DO 83) po wystawie zorganizowanej z okazji 90. rocznicy Powstania Wielkopolskiego w Galerii Sztuki Muzeum Okręgowego w Lesznie (7.11.2008 – 15.02.2009).
- Wypożyczono rysunek J.P. Norblina (sygn.: MK 3420) na wystawę: „Pupilla libertatis. Wolne elekcje królów polskich 1573-1764” w Muzeum Historycznym m. St. Warszawy (20.01.2009 – 30.05.2009) i odebrano po zakończeniu wystawy.
- Wypożyczono 2 rysunki (sygn.: DO 234 ; DO 235) na wystawę: "Ildefons Houwält, twórca nie-zapoznany" (12.01.2009 - 1.02.2009) w Galerii Miejskiej „Arsenał” w Poznaniu i odebrano po zakończeniu wystawy.

- Wypożyczono 3 ryciny (sygn.: C 984 ; C 985 ; C 986) na wystawę "Księstwo Warszawskie 1807-1815" w Muzeum Hymnu Narodowego w Będominie (16.05.2009 – 23.08.2009) i odebrano po zakończeniu wystawy.
- Wypożyczono szablę (sygn.: MK 2050) na wystawę poświęconą Tatarom, w Muzeum Narodowym Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie, (27.06.2009 – 30.09.2009) i odebrano po zakończeniu wystawy.
- Przedłużono, do 31 grudnia 2009 r., okres eksponowania bursztynowej cygarniczki (sygn.: MK 4453) w Muzeum Bursztynu. Muzeum Historycznym Miasta Gdańska.
- Wypożyczono siodło (sygn.: MK 2377), buzdycan (sygn.: MK 2011), szablę (sygn.: MK 2102) na wystawę "Wielki zapomniany", poświęconą abp Józefowi Teodorowiczowi, w Muzeum Archidiecezjalnym w Poznaniu (01.09.2009 - 10.10.2009) i odebrano po zakończeniu wystawy.

2.Ruch Turystyczny

Zamek Kórnicki w roku 2009 odwiedziło 77 659 osób (w roku 2008 – 74352), w tym ponad 6 000 osób z zagranicy. W tej liczbie około 2 000 osób to turyści w grupach zorganizowanych, pozostali to goście indywidualni. Sprzedano 42 008 biletów ulgowych, 22 861 biletów normalnych i 2 740 biletów rodzinnych. Z biletów rodzinnych skorzystało 5 480 osób dorosłych i 2 740 dzieci. Bezpłatnie, zgodnie z unormowaniami prawnymi, Zamek Kórnicki odwiedziło 4 570 osób.

W *Wozowni* kolekcję zabytkowych powozów obejrzało 19 350 osób. W galerii *Klaudynówka* współpracujący z Biblioteką Kórnicki Ośrodek Kultury przygotował wystawę prac studentów wydziału rzeźby poznańskiej Akademii Sztuk Pięknych oraz wystawę prac Dariusza Żabińskiego. Obie propozycje programowe obejrzało 800 osób.

VI. DZIAŁALNOŚĆ PROMOCYJNA, KULTURALNO– OŚWIATOWA I SPOŁECZNA

Pałac Działyńskich

Spotkania organizowane w zabytkowych salach Pałacu Działyńskich to jak zwykle sympozja i konferencje naukowe, debaty społeczne, promocje książek, koncerty muzyczne, konferencje prasowe, promocje doktorskie, posiedzenia i zebrania towarzystw naukowych, organizacji społecznych, politycznych i jednostek samorządowych. W 2009 r. w Pałacu Działyńskich odbyły się 123 takie spotkania. Bezpłatnie Biblioteka Kórnicka udostępniła pomieszczenia w Pałacu Działyńskich między innymi na spotkania Komitetu Odbudowy Zamku Królewskiego w Poznaniu, spotkania i uroczystości Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego oraz spotkania Wojewódzkiej Rady Konserwatorów. Wzięliśmy udział (jak każdego roku) w *Poznańskim Betlejem*, organizowanym przez Biuro Relacji Społecznych Urzędu Miejskiego udostępniając bezpłatnie, przez okres jednego tygodnia od 15 do 21 grudnia pomieszczenia pałacowe na warsztaty plastyczne dla dzieci.

Sala Czerwona oraz Sala Złota stanowią wspólną oprawę dla wielu spotkań i uroczystości, które już na stałe wpisały się w kalendarz wydarzeń kulturalnych miasta Poznania. Najważniejsze i najciekawsze wymieniamy poniżej:

Czwartki Literackie organizowane i finansowane przez Bibliotekę Kórnicką, Towarzystwo Miłośników Miasta Poznania (do pierwszego półrocza 2009 r.) i Fundację „Zakłady Kórnickie” (od drugiego półrocza) oraz przez Urząd Miasta Poznania.

W tym roku odbyło się 10 spotkań.:

- 1) Jacek Kowalski - *Od Gralla do Sarmacji*. Prowadzenie Paweł Mielcarek (29 stycznia).
- 2) Wanda Zborowska – *Więc jakże chodzić za mną?* Film o Wandzie Póltawskiej (5 lutego).
- 3) Joanna Kulma – *Wieczór autorski*. Prowadzenie Wiesława Wantuch (12 marca).
- 4) Bora Cosić – O roli mojej rodziny w światowej rewolucji. Prowadzenie D. Cielić-Straszynska, K. Pieniążek-Markowić, Bogusław Zieliński (19 marca).
- 5) Antoni Libera – *Godot i jego cień*. Prowadzenie Piotr Śliwiński (16 kwietnia).
- 6) Jan Grzegorzczak – *Kryminał metafizyczny "Chaszcze"*. Prowadzenie Anna Gruszecka.
- 7) Jerzy ILLG – *Mój znak. O noblistach, kabaretach, przyjaźniach, książkach, kobietach*. Prowadzenie Piotr Śliwiński (15 października).

- 8) Magdalena Zawadzka – spotkanie połączone z promocją książki Gustawa Holoubka *Wspomnienia z niepamięci*. Prowadzenie Hanna Grudzińska. (22 października).
- 9) Tomasz Burek – *Literatura polska po 1989* (5 listopada).
- 10) Piotr Matywiecki – *Wieczór autorski*. Prowadzenie Piotr Śliwiński (19 listopada).

Spotkania z cyklu „W Jesiennej Zadumie o tych, którzy odeszli ...”, poświęcone pamięci tych, którzy w swoisty sposób zapisali się w naszej pamięci i w historii miasta lub regionu, a którzy swoim życiem i pracą zasłużyli na szczególną pamięć i szacunek. Spotkania te organizowane są przez Bibliotekę Kórnicką PAN oraz Towarzystwo Miłośników Miasta Poznania przy współpracy z Telewizją Poznań. Autorką i główną organizatorką spotkań jest Pani Małgorzata Dryjska. Scenografia Iwona Maciejewska, prowadzenie Grażyna Wrońska, oprawa muzyczna Janusz Muraszko.

Podczas wieczoru, który odbył się 26 października 2009 r. wspomniani byli:

prof. Leszek Nowak – filozof, prof. Ryszard Marciniak – dyrektor Biblioteki PTPN, prof. Wacław Wilczyński – ekonomista, prof. Benon Miśkiewicz - historyk, były rektor UAM, Henryk Kot – rysownik, Wojciech Szczesny Kaczmarek – były prezydent m. Poznania, Wincenty Różański – poeta, Jerzy Sobociński – artysta rzeźbiarz, Zygmunt Dolczewski – historyk sztuki, Zbigniew Matecki i Jacek Figna – szefowie Wielkopolskiej Izby Turystycznej, Wiesław Kaszubkiewicz i Roman Matysiak – twórcy zespołów folklorystycznych, Ania Butka – cukiernik, ks. Kanonik Czesław Ksoń – budowniczy i proboszcz kościoła p.w. Świętej Rodziny na os. M. Kopernika w Poznaniu, Maciej Frankiewicz – wiceprezydent m. Poznania.

Kolejne edycje Konkursów:

Jakości Produktów i Usług *Najlepsze w Polsce – The Best In Poland*, organizowane przez Towarzystwo im. Hipolita Cegielskiego – 3 spotkania.

Wielkopolska Jakość (9 spotkań) - dla najlepszych wielkopolskich przedsiębiorstw, organizowane przez Wielkopolskie Stowarzyszenie Badań nad Jakością i Kapitułę Programu Najwyższa Jakość z prof. Wiktorem Garbusiewiczem na czele.

Konferencje naukowo-szkoleniowe dla lekarzy – pulmonologów, alergologów, chirurgów, pediatrów (5 spotkań).

Absolutorium ABM Wyższej Szkoły Bankowej w Poznaniu.

Promocje doktorskie Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu (10 spotkań).

Spektakle kabaretowe – Kabaret Czarujących Doznań „Smaczki Rodzinne”- cykl 5 spektakli.

II Ogólnopolski Festiwal Dobrego Smaku (MCA PL Sp.z o.o).

Spółród innych ważniejszych wydarzeń, które miały miejsce w Pałacu Działyńskich w 2009 r. należałoby wymienić:

- Dyskusja panelowa pt. „Człowiek a kultura”. Organizatorzy: Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana” oraz SBP Okręg Poznański (14 marca).
- Konferencja „... 1989 i co dalej...” – z udziałem Barbary Fedyszak-Radziejowskiej, Pawła Łączkowskiego, Macieja Musiała, Romualda Szeremietiewa. Prowadzenie prof. Stanisław Mikołajczak. Organizator: Stowarzyszenie Warsztaty Idei Obywateli Rzeczypospolitej (23 maja).
- Konferencja poświęcona Karcie Solidarności oraz ekonomii społecznej w ramach obchodów „Rok Niepodległości – pamięć i tożsamość Rzeczypospolitej”, zorganizowana przez Urząd Marszałkowski i Fundację Pro Pubblico Bono (26 maja).
- Panel dyskusyjny z dr Arkadym Rzegockim, członkiem Zarządu Towarzystwa Edukacyjno-Naukowego Ośrodek Myśli Politycznej w Krakowie. Organizator: Stowarzyszenie Młodych Konserwatystów Rzeczypospolitej Polskiej (4 lipca).
- Konferencja na temat wychowania, w nawiązaniu do zasad i wskazówek wychowawczych Generałowej Jadwigi Zamoyskiej. Organizatorzy: Diecezjalny Instytut Akcji Katolickiej i Wydział Oświaty Urzędu Miasta (23 września).
- Konferencja z okazji Jubileuszu 85-lecia powstania Fundacji „Zakłady Kórnickie” (12 października).
- VI Warsztaty *Biblioteki Cyfrowe* oraz II Ogólnopolska Konferencja *Biblioteki Cyfrowe 2009*. Organizator: Poznańskie Centrum Superkomputerowo Sieciowe, Poznańska Fundacja Bibliotek Naukowych i Biblioteka Kórnicka PAN (8-10 grudnia).

Zamek Kórnicki

W Kórniku w zamku, w arboretum i Kórnickim Ośrodku Kultury - począwszy od 5 lipca do 23 sierpnia cyklicznie odbywały się koncerty w ramach V Letniego Festiwalu *Muzyka z Kórnika*. Nad współorganizowaną przez Bibliotekę Kórnicką imprezą muzyczną, na którą złożyło się 8 spotkań, patronat objął Marszałek Województwa Wielkopolskiego. W koncercie inauguracyjnym 5 lipca usłyszeliśmy zespół *Sun Flowers Orchestra* wykonujący utwory z repertuaru *Elektric Light Orchestra*. Tydzień później odbył się interesujący koncert muzyki gospel *Eby and the Dew*. Kolejne spotkanie poświęcone było ariom operetkowym, operowym, przebojom muzyki filmowej i pieśniom neapolitańskim (artyści Teatru Wielkiego w Poznaniu i Grupa Instrumentalna *Castle Bros*). Z końcem lipca aktorzy Teatru Animacji z Poznania przedstawili spektakl *Indiańska wędrówka Małej Chmurki*. W pierwszym tygodniu sierpnia artyści Teatru Wielkiego zaprezentowali najpiękniejsze arie z opery *Carmen*, *Zemsty Nietoperza*, *Księżniczki Czardasza*, *My Fair Lady*, *Skrzypka na dachu* i *Człowieka*

z La Manchy. Tematem następnego koncertu był blues i rock (grupa *Kapstel*). W przedostatnim spotkaniu usłyszeliśmy muzykę G.F. Haendla, Ch. W. Glucka, W.A. Mozarta. F. Chopina, F. Mendelssohna-Bartholdy, L. Delibesa oraz H. Wieniawskiego. Na koncercie finałowym pt. *Operowe ostatki* goście usłyszeli arie, duety i tercety z oper St. Moniuszki, W.A. Mozarta, G. Rossiniego, Ch. Gounoda, G. Verdiego, G. Pucciniego, G. Gershwinu w wykonaniu artystów Teatru Wielkiego w Poznaniu.

We wnętrzach Zamku Kórnickiego odbyły się w 2009 r. cztery edycje kórnickich *Wieczorów Zamkowych*:

- dwa koncerty w ramach I Międzynarodowego Festiwalu Klawesynowego - *Stabat Mater Dolorosa* i *Muzyka Jana Sebastianiana*,
- koncert *Wanda Landowska In Memoriam*, będący częścią programu Międzynarodowego Forum Muzycznego,
- program literacko-muzyczny współorganizowany przez Agencję Wydawniczą a Linea oraz Bibliotekę Kórnicką – *Ojciec nasz. Inspiracje*.

W wyniku całorocznych działań specjalisty do spraw rozwoju i promocji Biblioteki Kórnickiej pozyskano zestawione niżej środki pozwalające zrealizować część statutowych zadań instytucji.

Lp.	Rodzaj zadania	Źródło dotacji	Suma dotacji (w PLN)	Uwagi
1	Czwartki Literackie	Urząd Miasta w Poznaniu	10 000	
2	Czwartki Literackie	Fundacja Zakłady Kórnickie	25 000	
3	Wydanie Pamiętnika Biblioteki Kórnickiej zeszyt 29	Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego	14 000	
4	Promocja Biblioteki Kórnickiej	Fundacja Zakłady Kórnickie	24 000	
5	Wydanie: Generałowa Jadwiga Zamoyska (1831 – 1923). Życie i Dzieło. Aut. Katarzyna Czachowska	Starostwo Powiatowe w Poznaniu	5 000	Z powodu wycofania się autorki z projektu suma została zwrócona ofiarodawcy
6	Utworzenie cyfrowej kolekcji rękopisów i druków Józefa Marii Hoene-Wrońskiego ze zbiorów BK	Fundacja Bankowa im. Leopolda Kronenberga	30 000	
7	Konferencja. Czasopisma naukowe bibliotek, archiwów i muzeów. Tradycje-role-perspektywy. Kórnik 2009.	Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej	8 000	
		RAZEM	116 000	

VII. BEZPIECZEŃSTWO ZBIORÓW

Biblioteka posiada system bezpieczeństwa zainstalowany, monitorowany i bieżąco kontrolowany przez firmę *ALCAR Systemy Alarmowe*. Ponadto, świadcząca od lat usługę w formie doraźnej ochrony fizycznej Zamku w Kórniku Agencja Ochrony B.O.S.S. Polska zaproponowała nam rozwiniecie dotychczasowej współpracy o zainstalowanie wewnątrz i na zewnątrz budynku administracyjno-magazynowego Biblioteki przy ul. Zamkowej 8 w Kórniku systemu dozoru wizyjnego CCTV w postaci sieci kamer telewizyjnych oraz działań bezpośrednich patrolu interwencyjnego. System został wdrożony z początkiem sierpnia minionego roku podnosząc w znacznym stopniu bezpieczeństwo zasobów bibliotecznych zgromadzonych w tym budynku.

VIII. INWESTYCJE I REMONTY

Na podstawie decyzji Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Poznaniu z dnia 22 września 2008 r. zamknięty został dla ruchu pieszego kamienny most nad fosą okalającą Zamek Kórnicki oraz granitowe schody prowadzące na ten most z przedzamcza. Z początkiem października otrzymaliśmy nakaz Wielkopolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu zobowiązujący nas do przeprowadzenia niezbędnych prac remontowo-konserwatorskich obu wymienionych wyżej budowli. Wejście na most kamienny zostało natychmiast zamknięte i zabezpieczone (koszt prac poniosła Biblioteka Kórnicka), a ruch turystów odwiedzających Zamek i osób korzystających z czytelni bibliotecznej skierowano poprzez arboretum i drewniany mostek do przyziemi zamkowych i stamtąd schodami do pomieszczeń muzealno-bibliotecznych.

W połowie roku 2009 w oparciu o zgromadzone środki pozabudżetowe, stosowne pozwolenia i posiadaną dokumentację techniczną podjęliśmy wymagane prawem procedury przetargowe i przystąpiliśmy do realizacji prac renowacyjnych. Sytuacja finansowa wymusiła etapowanie robót i pozwoliła na wykonanie remontu jedynie granitowych schodów prowadzących z przedzamcza na most nad fosą zamkową oraz całego północnego przyczółka mostu wraz z bocznymi skrzydełkami i postumentami pod żeliwne figury dzika i psa. Prace zostały zakończone 23 grudnia 2009. Kontynuacja ich w roku 2010 uzależniona będzie od stanu zgromadzenia na naszym koncie nowych

środków finansowych uzyskanych od instytucji zewnętrznych, ponieważ w budżecie Biblioteki nie przewidziano – nie po raz pierwszy zresztą - żadnych funduszy pozwalających na prowadzenie zadań o charakterze inwestycyjnym.

Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego dla powiatu poznańskiego po dokonaniu oględzin dwóch zabytkowych, XIX-wiecznych budynków mieszkalnych w Kórniku, stanowiących własność Polskiej Akademii Nauk, a administrowanych przez Bibliotekę Kórnicką wydał dwie decyzje:

- a) odnośnie budynku nr 50 przy placu Niepodległości – wyłączyć obiekt z użytkowania, wywiesić informację o istnieniu zagrożenia katastrofą budowlaną oraz doraźnie zabezpieczyć obiekt przed zawaleniem;
- b) odnośnie budynku oznaczonego numerem 47 przy placu Niepodległości – wygrodzić strefę niebezpieczną przed frontową elewacją budynku oraz przeprowadzenie prac naprawczych spękanego i odpadającego gzymsu w terminie 6 miesięcy od daty otrzymania decyzji.

Wykonanie obu decyzji, wobec braku możliwości lokalowych i przede wszystkim finansowych po stronie Biblioteki, nie jest i w najbliższej przyszłości nie będzie łatwe. Część zaleceń została wykonana, inne muszą z uwagi na wymienione wyżej uwarunkowania jeszcze poczekać.

Dzięki przychylniej decyzji Miejskiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu odświeżona elewacja Pałacu Działyńskich od strony ulicy Franciszkańskiej została podświetlona jedenastoma lampami chodnikowymi. Prace projektowe wykonała firma *ENEOS* z grupy *ENEA*, a realizacją zadania zajęła się brygada Zarządu Dróg Miejskich w Poznaniu.

Świadczenie usługi wspomnianego wyżej systemu monitoringu wizyjnego wewnątrz i wokół budynku administracyjno-magazynowego Biblioteki związane było z koniecznością zainstalowania sieci kilku telewizyjnych kamer zewnętrznych i wewnętrznych, rejestrujących całodobowo wszelkiego rodzaju wydarzenia w obrębie budynku. Nad pracą kamer fizyczny nadzór sprawuje Centrum Monitorowania Agencji B.O.S.S., wysyłając w razie potrzeby patrolującą otoczenie obiektu grupę interwencyjną.

IX. WYNAJEM POMIESZCZEŃ

W Pałacu Działyńskich i Domku Gotyckim na poznańskim Starym Rynku mimo prowadzonych rozmów z potencjalnym inwestorem nadal pozostawały do wynajęcia pomieszczenia po upadłej w 2006 r. spółce *Perły Polskich Starówek*. Całość przeznaczona do ponownego wykorzystania powierzchni przekracza 1500 m². Także parter Pałacu, po rezygnacji z wynajmu złożonej przez Raiffeisen Bank Polska S.A., nie znalazł nowego najemcy.

W Kórniku, w związku z koniecznością wyłączenia z użytkowania zabytkowego budynku oznaczonego numerem „50” przy Placu Niepodległości i jednocześnie po uzyskaniu ze strony burmistrza Kórnika informacji o niemożności wskazania mieszkańcom tej posesji lokali zastępczych – zmuszeni byliśmy do przeprowadzenia lokatorów do bibliotecznych pomieszczeń gościnnych. W grudniu, w oficynie *Klaudynówka* zamieszkała Katarzyna Woźniak, pracownik Biblioteki odpowiedzialny za funkcjonowanie sekretariatu i sprawy archiwum. Z początkiem 2010 r. następnym dwóm rodzinom zaproponowane zostaną siedliska w kolejnych pokojach gościnnych instytucji.

W oficynie *Australia*, w dwóch innych pokojach gościnnych, zamieszkali nowoprzyjęci pracownicy: dr Jacek Jaskulski oraz Tomasz Zuzek.

**WYKAZ PRACOWNIKÓW BIBLIOTEKI KÓRNICKEJ PAN WRAZ Z GOSPODARSTWEM POMOCNICZYM
ZAMEK W KÓRNIKU (stan na 31.12.2009)**

1. prof. dr hab. Tomasz Jasiński – dyrektor
2. mgr Tadeusz Chwalny – zastępca dyrektora
3. Grzegorz Rozwadowski – główny księgowy
4. mgr Mirosław Kwieciński – kierownik Gospodarstwa Pomocniczego
5. mgr Alicja Wiła – główny księgowy Gospodarstwa Pomocniczego

Sekretariat i Archiwum

6. mgr Katarzyna Woźniak – starszy bibliotekarz, kierownik

Dział Gromadzenia i Uzupełniania Zbiorów

7. mgr Ewelina Nowak – starszy bibliotekarz, kierownik (do 31.08.)
8. mgr Tomasz Zuzek – bibliotekarz, kierownik (od 1.08.)
9. Beata Biedermann – bibliotekarz
10. Irmina Fludra – bibliotekarz

Dział Opracowania Nowych Druków i Czasopism

11. mgr Anna Gryglas-Ratajczak – starszy kustosz, kierownik
12. mgr Łukasz Fober – starszy bibliotekarz
13. mgr Rafał Pawlak – starszy bibliotekarz
14. mgr Sonia Drygas – młodszy dokumentalista
15. mgr Marta Kociemba – młodszy bibliotekarz (od 16.02.)

Dział Zbiorów Specjalnych

16. mgr Magdalena Marcinkowska – bibliotekarz, kierownik
17. dr Wanda Karkucińska – starszy kustosz dyplomowany (do 31.01.)
18. dr Maria Hłyń – adiunkt
19. dr Jacek Jaskulski – adiunkt
20. dr Korneliusz Kaczor – adiunkt
21. mgr Maria Łuczak – starszy kustosz
22. mgr Monika Małecka – bibliotekarz
23. mgr Aneta Ostroróg – bibliotekarz
24. Małgorzata Wawrzyniak – młodszy bibliotekarz (od 15.08.)

Dział Udostępniania Zbiorów

- 25. dr Magdalena Biniak – Szkopek – adiunkt, kierownik
- 26. mgr Jan Łuczak – starszy kustosz
- 27. mgr Justyna Olszewska – bibliotekarz (urlop wychowawczy)
- 28. mgr Kinga Padurska – starszy technik dokumentalista

Dział Muzealny

- 29. mgr Mikołaj Potocki – renowator, kierownik
- 30. dr Łukasz Jastrząb – adiunkt

Dział Magazynów Biblioteki i Muzeum

- 31. Jan Król – bibliotekarz, kierownik (do 31.03.)
- 32. Urszula Dudziak – starszy magazynier, kierownik (od 1.04.)
- 33. Mieczysław Gubała – magazynier
- 34. Piotr Jaskuła – starszy rzemieślnik, intrologator
- 35. Hanna Szcześniak – sprzątaczką
- 36. Sławomira Jabłońska – magazynier (od 15.05.)
- 37. mgr Grzegorz Kubacki – magazynier (od 8.04.)

- 38. mgr Krystyna Olczyk - samodzielny konserwator zbiorów Biblioteki (od 1.12.)

Dział Ruchu Turystycznego

- 39. Leszek Grześkowiak – starszy renowator, kierownik
- 40. Maria Jańczyk – starszy rzemieślnik
- 41. Irena Kominek – wykwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnej
- 42. Maria Pawłowska – wykwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnej
- 43. Beata Taciak – wykwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnej
- 44. Monika Zięta – wykwalifikowany opiekun ekspozycji muzealnej (od 11.05.)
- 45. Wanda Pietrowicz – starszy magazynier
- 46. Ewa Górską – sprzątaczką
- 47. Henryk Jaskuła – robotnik

Pracownia Fotograficzna

- 48. Zdzisław Nowakowski – technolog, kierownik
- 49. Monika Szczepaniak – pracownik obsługi

Oddział w Poznaniu

- 50. mgr Janina Martyna – starszy kustosz, kierownik
- 51. mgr Agnieszka Królczyk – kustosz
- 52. Agnieszka Jóźwiak – woźna
- 53. Henryka Szymaniak – woźna
- 54. Marcin Grabowski – dozorca

Dział Elektronicznych Tekstów Humanistycznych

- 55. mgr Jolanta Mazurek – starszy kustosz, kierownik
- 56. mgr Łukasz Borowiak – starszy dokumentalista
- 57. mgr Wojciech Zagartowski – starszy dokumentalista
- 58. Grzegorz Matz – starszy technik dokumentalista
- 59. mgr Monika Korkosz – młodszy dokumentalista
- 60. mgr Adam Fludra – młodszy dokumentalista
- 61. Joanna Sobiegraj – młodszy dokumentalista

Dział Finansowo – Księgowy i Administracja

- 62. Wiesława Kuźma - starsza księgowa
- 63. Anna Organiściak – kasjerka
- 64. Karolina Kośla – intrologator, obsługa administracyjna biblioteki
- 65. Teresa Sarnowska – sprzątaczką
- 66. Wojciech Szczepański – inspektor nadzoru budowlanego (do 31.12.)
- 67. dr Zbigniew Kalisz - starszy specjalista d.s. rozwoju biblioteki,
- 68. mgr Małgorzata Quinkenstein - specjalista d.s. rozwoju biblioteki.

ZBIORY BIBLIOTEKI KÓRNICKEJ (stan na 31.12.2009)

	Zbiory	Gromadzenie w 2009		Ogółem stan zbiorów oprac. na 31.12. 2008		Opracowanie w 2009 r.		Ogółem stan zbiorów oprac. na 31.12.2009		Jedn. oblicz.
		poszcz. zbiory	ogółem	poszcz. zbiory	ogółem	poszcz. zbiory	ogółem	poszcz. zbiory	ogółem	
I. ZBIORY BIBLIOTECZNE	1. Nowe druki		2 649		208 127		2686		210 813	wol.
	2. Czasopisma		1 100		89 291		1415		90 706	wol.
	3. Zbiory specjalne		1 712		114 351		982		115 333	J. inw.
	a. rękopisy (dyplomy)	466		15 759		8		15 767		J. inw.
	b. stare druki	15		30 218		15		30 233		J. inw.
	c. bibl. szachowa	40		3 243		156		3 399		J. inw.
	d. kartografia	16		2 286		7		2 293		J. inw.
	e. grafika (plany, rys.)	-		13 751		3		13 754		J. inw.
	f. ekslibrisy	233		15 252		-		15 252		J. inw.
	g. muzykalia	23		1 228		-		1 228		J. inw.
	h. DZS foldery	131		673		-		673		J. inw.
	i. zbiory filatelist.	-		47		-		47		J. inw.
	j. DZS karty pocztowe i widokówki	6		4 934		-		4 934		J. inw.
	k. fotografia hist.	340		9 080		73		9 153		J. inw.
	l. fotografia użytk.	150		7 757		316		8 073		J. inw.
	ł. mikrofilmy	228		8 843		351		9 194		J. inw.
	m. materiały fototechn. (fotok.)	14		601		-		601		J. inw.
	n. dokum. audio-wizualne (d.kasety)	-		41		-		41		J. inw.
	o. makiety st.dr. i rkpsów	-		50		-		50		J. inw.
	p. kserokopie	1		71		-		71		J. inw.
	r. nośniki elektron.	49		516		53		569		J. inw.
	s. zbiór pieczęci	-		1		-		1		J. inw.
RAZEM nowe dr., czasop., zb. specj.			5 461		411769				416 852	
II. ZBIORY MUZEAŁ	a. Muzealia (galeria obrazów, rzemiosło artyst.)	-		5 946		5		5 951		J. inw.
	b. numizmaty	31		13 104		162		13 266		J. inw.
RAZEM zbiory muzealne			31		19 050		167		19 217	J. inw.
III. DEPOZYT	Depozyt Bibl. Raczyńskich			10 271				10 271		Wol.
	Depozyt Fr. Kosińskiego			221				221		Wol.
RAZEM depozyty					10 492				10 492	Wol.
RAZEM zbiory Biblioteki Kórnickiej			5 492		441 311		5250		446 561	Wol.

WYKONANIE BUDŻETU ZA ROK 2009**I. Budżet**

§	Nazwa paragrafu	Plan w zł	Wykonanie w zł	% wykonania
I.				
302	Nagrody i wydatki nie zaliczone do wynagrodzeń	2 000	2 000	100
401	Wynagrodzenia osobowe	1 571 969	1 571 969/*	100
4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	101 331	101 331	100
411	Składki na ubezpieczenie społeczne	217 000	217 000	100
412	Składki na fundusz pracy	36 000	36 000	100
417	Wynagrodzenia bezosobowe	15 000	15 000	100
421	Zakup materiałów	32 000	32 000	100
424	Zakup książek i czasopism	40 000	40 000	100
426	Zakup energii	120 000	120 000	100
427	Zakup usług remontowych	36 400	36 400	100
428	Zakup usług zdrowotnych	2 000	2 000	100
430	Zakup usług pozostałych	100 100	100 100	100
434	Zakup usług konserwatorskich	30 000	30 000	100
435	Opłaty za dostęp do Internetu	9 000	9 000	100
436	Zakup usług telefonii komórkowej	15 000	15 000	100
437	Zakup usług telefonii stacjonarnej	7 000	7 000	100
441	Podróże krajowe służbowe	8 500	8 500	100
442	Podróże służbowe zagraniczne	3 000	3 000	100
443	Różne opłaty i składki	5 000	5 000	100
444	Fundusz świadczeń socjalnych	48 000	48 000	100
470	Szkolenie pracowników	3 600	3 600	100
474	Zakup materiałów papierniczych	6 000	6 000	100
475	Zakup oprogramowania i licencji	10 000	10 000	100
	RAZEM	2 419 900	2 419 900	100
II.				
	Dotacja z PAN na DOT	183 000	183 000	100
	Zakup zbiorów bibliotecznych	35 000	35 000	100
	Działalność bibliotek	136 000	136 000	100
	Prenumerata czasopism	12 000	12 000	100
III				
	Dotacja z Fundacji Zakłady Kórnickie	35 000	35 000	100
	Zakup książek	35 000	35 000	100
IV.				
	Dochody budżetowe	2 000	1 035	51,75

*Dodatkowo Biblioteka Kórnicka PAN sfinansowała wynagrodzenia w kwocie **57 720 zł** z tytułu prac pracowników Gospodarstwa Pomocniczego pn. „Zamek w Kórniku”, świadczonych na rzecz Biblioteki w następującym podziale:

-pracownicy zatrudnieni na stałe – **50 455 zł**

-imprezy obsługiwane przez pracowników Zamku w Kórniku - **7 265 zł**

Wyżej wymieniona pozycja znajduje się w sumie ogólnej wydatków na wynagrodzenia pracowników w ramach budżetu Biblioteki w paragrafie **4010 – Wynagrodzenia osobowe**.

Ponadto pracownicy Biblioteki otrzymali wynagrodzenie w łącznej wysokości **124 771 zł i 97/100** z tytułu realizacji projektów naukowo-badawczych finansowanych z innych źródeł niż PAN Warszawa.

II. Gospodarstwo Pomocnicze

Dochody

	Plan	Wykonanie	% wykonania
Przychody ze sprzedaży wyrobów i usług	1 231 000,00	1 246 993,82	101,3
w tym:			
- wstęp do Muzeum	645 000	644 389,27	99,9
- wynajem sal pałacowych	70 000	72 031,92	102,9
- wynajem sal zamkowych	7 000	7 096,25	101,3
- usługi kserograficzne	1 200	1 201,59	100,1
- usługi fotograficzne i reprograficzne	27 000	26 708,33	98,9
- wynajem pokoi gościnnych	59 000	58 808,61	99,7
- różne	165 800	181 690,39	109,6
- sprzedaż wydawnictw i pamiątek	52 000	51 813,35	99,6
- wpływy z czynszów	204 000	203 254,11	99,6

Rozchody

§	Nazwa paragrafu	Plan	Wykonanie	% wykonania
4010	Osobowy fundusz płac	450 000,00	464 030,78	105,64
4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	38 000,00	39 368,00	100,00
4110	Składki ubezpieczeniowe ZUS	75 200,00	75 193,95	99,93
4120	Składki – Fundusz pracy	9 600,00	9 577,20	99,88
4170	Wynagrodzenia bezosobowe	38 900,00	34 106,54	99,73
4210	Zakup mater. i przedm. niem. trw.	36 300,00	35 363,21	99,88
4260	Energia	194 600,00	194 541,24	99,88
4270	Usługi remontowe	44 900,00	44 866,16	98,61
4300	Zakup usług pozostałych	266 300,00	266 269,76	98,18
4340	Zakup usług konserwatorskich	5 000,00	4 906,25	99,48
	Ogółem	1 231 000,00	1 244 678,68	101,05

Spis treści

Wstęp	1
I. Sprawy organizacyjne	3
1. Statut biblioteki	3
2. Kolegium	3
3. Rada Naukowa Biblioteki	3
4. Kontrole	7
5. Kadra biblioteki	7
II. Opracowania naukowe. Działalność dydaktyczna	9
1. Prace naukowe, publikacje pracowników, nagrody naukowe i biblioteczne	9
2. Działalność dydaktyczna	12
III. Działalność biblioteczna	14
1. Gromadzenie	14
2. Opracowanie nowych druków i czasopism	18
3. Zbiory specjalne	20
4. Archiwum	22
5. Udostępnianie	23
6. Pracownia Fotograficzna	26
7. Magazyny, intrologatornia	27
IV. Biblioteka cyfrowa	29
V. Działalność muzealna	33
1. Dział Muzealny. Prace merytoryczne	33
2. Ruch turystyczny	36
VI. Działalność promocyjna, kulturalno-oświatowa i społeczna	37
VII. Bezpieczeństwo zbiorów	41
VIII. Inwestycje i remonty	41
IX. Wynajem pomieszczeń	43
 Zał. 1 - Wykaz pracowników Biblioteki Kórnickiej PAN wraz z Gospodarstwem Pomocniczym <i>Zamek w Kórniku</i> (stan na 31.12.2009)	44
Zał. 2 - Zbiory Biblioteki Kórnickiej (stan na 31.12.2009)	47
Zał. 3 - Wykonanie budżetu za rok 2009	48